

jihomoravský kraj

Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje 2016-2025

s výhledem do roku 2035

Závazná část

Aktualizace č. 1

Jihomoravský kraj

Brno, listopad 2015

(aktualizace 10/2022 až 5/2023)

Objednatel

Jihomoravský kraj
Žerotínovo nám. 3
601 82 Brno
IČ 70888337
DIČ CZ70888337

Zhotovitel (2015)

ECO – Management, s.r.o.
K Západi 2033/54
621 00 Brno
IČ 46972218
DIČ CZ46972218

Vedoucí řešitelského týmu:

Prof. RNDr. Jiří Hřebíček, CSc.

Řešitelský tým:

Mgr. et Mgr. Jiří Kalina
Ing. František Piliar
Ing. Jaromír Pokoj
Ing. Mgr. Jana Soukopová,
Ph.D.

Aktualizaci provedl (2022 - 2023):

Krajský úřad JMK, OŽP

Ev. č. objednatele 028769/15/OŽP

Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje

Závazná část

Obsah

Seznam zkratk	4
Závazná část	5
1 Úvod	6
2 Zásady pro nakládání s odpady	7
3 Zásady pro nakládání s vybranými druhy odpadů	8
3.1 Komunální odpady	8
3.2 Směsný komunální odpad	11
3.3 Potravinové odpady	12
3.4 Biologicky rozložitelné odpady a biologicky rozložitelné komunální odpady	13
3.5 Stavební a demoliční odpady	16
3.6 Nebezpečné odpady	17
3.7 Výrobky s ukončenou životností	19
3.7.1 Obaly a obalové odpady	19
3.7.2 Odpadní elektrozařízení	21
3.7.3 Odpadní baterie a akumulátory	23
3.7.4 Vozidla s ukončenou životností	25
3.7.5 Odpadní pneumatiky	26
3.8 Kaly z čistíren komunálních odpadních vod	28
3.9 Odpadní oleje	28
3.10 Odpady ze zdravotnické a veterinární péče	29
3.11 Specifické skupiny nebezpečných odpadů	30
3.11.1 Odpady a zařízení s obsahem polychlorovaných bifenylů	30
3.11.2 Odpady s obsahem perzistentních organických znečišťujících látek	30
3.11.3 Odpady s obsahem azbestu	30
3.12 Další skupiny odpadů	31
3.12.1 Vedlejší produkty živočišného původu biologický odpad z kuchyní a stravoven	31
3.12.2 Odpady železných a neželezných kovů	32
4 Zásady pro vytváření sítě zařízení pro nakládání s odpady	33
4.1 Komplexní síť zařízení k nakládání s odpady	35
4.2 Sběr odpadů v JMK	38
5 Zásady pro rozhodování při přeshraniční přepravě, dovozu a vývozu odpadů	39
6 Opatření k omezení odkládání odpadů mimo místa k tomu určená a zajištění nakládání s odpady, jejichž vlastník není znám nebo zanikl	40
7 Omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí	41
8 Program předcházení vzniku odpadů Jihomoravského kraje	44
9 Přehled cílů stanovených v Plánu odpadového hospodářství Jihomoravského kraje	48
9 Odpovědnost za plnění Plánu odpadového hospodářství Jihomoravského kraje a zabezpečení kontroly plnění a změny Plánu odpadového hospodářství Jihomoravského kraje	53
10 Soustava indikátorů odpadového hospodářství Jihomoravského kraje	54
10.1 Přehled základních indikátorů k hodnocení stavu odpadového hospodářství Jihomoravského kraje a České republiky	55
10.2 Indikátory pro sledování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví	56
10.2.1 Kritéria pro rozhodovací proces	56
10.2.2 Kritéria pro hodnocení konkrétních projektů	57
11 Plánovaná opatření pro předcházení vzniku, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí vyplývajících z provedení koncepce	58
Seznam tabulek	65

Seznam zkratek

BAT	nejlepší dostupné techniky (z angl. Best Available Technique)
BREF	referenční dokumenty o nejlepších dostupných technikách (z angl. Reference Document on Best Available Techniques)
BRO	biologicky rozložitelný odpad
BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
ČR	Česká republika
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
ISOH	Informační systém odpadového hospodářství
IT	informační technologie
JMK	Jihomoravský kraj
KO	komunální odpad
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OH	odpadové hospodářství
POH ČR	Plán odpadového hospodářství České republiky
POH JMK	Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje
PUPFL	pozemky určené k plnění funkcí lesa
PVO JMK	předcházení vzniku odpadů Jihomoravského kraje
PPVO JMK	Program předcházení vzniku odpadů Jihomoravského kraje
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení na energetické využívání odpadů
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZPF	zemědělský půdní fond
ŽP	životní prostředí

Závazná část

Závazná část plánu odpadového hospodářství Jihomoravského kraje obsahuje cíle a opatření pro předcházení vzniku odpadů a stanoví zásady pro nakládání s odpady, dále cíle, zásady a opatření k jejich dosažení včetně preferovaných způsobů nakládání a soustavy indikátorů k hodnocení plnění cílů POH JMK pro:

- a) prioritní odpadové toky (KO, SKO, BRO a BRKO, stavební a demoliční odpady, nebezpečné odpady, výrobky s ukončenou životností s režimem zpětného odběru, kaly z čistíren komunálních odpadních vod, odpadní oleje, odpady ze zdravotnické a veterinární péče), specifické skupiny nebezpečných odpadů a další skupiny odpadů (vedlejší produkty živočišného původu a biologicky rozložitelné odpady z kuchyní a stravoven, odpady železných a neželezných kovů),
- b) vytváření sítě zařízení k nakládání s odpady,
- c) rozhodování při přeshraniční přepravě, dovozu a vývozu odpadů,
- d) opatření k omezení odkládání odpadů mimo místa k tomu určená a zajištění nakládání s odpady, jejichž vlastník není znám nebo zanikl,
- e) Program předcházení vzniku odpadů Jihomoravského kraje.

1 Úvod

Strategie České republiky (dále jen „ČR“) v oblasti odpadového a oběhového hospodářství je promítnuta do dokumentu „Plán odpadového hospodářství České republiky na období 2015 - 2024“.

V roce 2020 Ministerstvo životního prostředí přistoupilo k zahájení aktualizace POH ČR v souvislosti se změnami odpadové legislativy Evropské unie (dále jen „EU“) publikovanými v Oficiálním věstníku EU v roce 2018, tzv. „Balíčkem k oběhovému hospodářství“, a také v návaznosti na nový Akční plán pro oběhové hospodářství – „Čistší a konkurenceschopnější Evropa“. Rovněž v roce 2020 došlo k přijetí nového zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech (dále jen „zákon č. 541/2020 Sb.“), zákona č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností a novely zákona č. 477/2001 Sb., o obalech, které se zásadně promítají do fungování odpadového a obalového hospodářství v České republice. V dalším období byly přijaty zákon č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí, zákon č. 244/2022 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí. Tyto nové zákony mají taktéž vliv na směřování odpadového hospodářství ve specifické oblasti nakládání s vybranými plastovými výrobky.

POH ČR představuje dlouhodobou vizi a koncepci odpadového hospodářství České republiky s výhledem do 2035. POH ČR stanovuje priority, strategické a další cíle v oblasti odpadového a oběhového hospodářství pro ČR a navrhuje vhodná opatření k jejich dosažení.

Proces změny POH krajů musí s ohledem na přechodné ustanovení § 154 odst. 2 zákona č. 541/2020 Sb. proběhnout podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále i „zákon č. 185/2001 Sb.“, platný do 31.12.2020). Změnu POH JMK provádí JMK v samostatné působnosti. Změna závazné části POH JMK musí být s ohledem na § 43 odst. 11 zákona č. 185/2001 Sb. vyhlášena obecně závaznou vyhláškou kraje. Jihomoravský kraj tedy přistoupil ke změně POH JMK 2016 – 2025, a to s výhledem do roku 2035.

Závazná část POH JMK byla závazným podkladem pro zpracování POH obcí Jihomoravského kraje, avšak povinnost zpracovat POH obce byla zákonem č. 541/2021 Sb. zrušena. Prozatím je závazná část POH JMK závazným podkladem pro rozhodovací a jiné činnosti příslušných správních úřadů a obcí v oblasti odpadového hospodářství. Závazná část reflektuje Strategii a vytyčené priority rozvoje odpadového hospodářství ČR v POH ČR, jejich cíle, zásady, opatření a příslušné indikátory pro období 2015-2024.

Závazná část POH JMK obsahuje krajské cíle, zásady, opatření a indikátory, které zohledňují politiku životního prostředí ČR, evropské závazky ČR a potřeby současného odpadového hospodářství v JMK. Závazná část POH JMK, je založena na principu dodržování hierarchie nakládání s odpady.

Strategické cíle odpadového hospodářství ČR na období 2015 – 2024 vytyčené v POH ČR a strategické cíle POH JMK vytyčené na období 2016 – 2025 jsou:

- 1. Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů.**
- 2. Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.**
- 3. Udržitelný rozvoj společnosti a přechod k cirkulární ekonomice.**
- 4. Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů.**

2 Zásady pro nakládání s odpady

V zájmu splnění strategických cílů odpadové politiky ČR a plnění POH ČR je nutno přijmout v JMK následující zásady pro nakládání s odpady:

- a) Předcházet vzniku odpadů prostřednictvím plnění „Programu předcházení vzniku odpadů ČR“, „Programu předcházení vzniku odpadů JMK“ a dalšími opatřeními podporujícími omezování vzniku odpadů. Předcházet vzniku odpadů při veškerých činnostech.
- b) Při nakládání s odpady uplatňovat hierarchii nakládání s odpady. S odpady nakládat v pořadí: **předcházení vzniku, příprava k opětovnému použití, opětovné použití, recyklace, jiné využití** (například **energetické využití**) a na posledním místě **odstranění** (bezpečné odstranění) **odpadů**, a to při dodržení všech požadavků, právních předpisů, norem a pravidel pro zajištění ochrany lidského zdraví a životního prostředí. Při uplatňování hierarchie nakládání s odpady podporovat možnosti, které představují nejlepší celkový výsledek z hlediska dopadu na životní prostředí. Zohledňovat celý životní cyklus výrobků a materiálů. Zaměřit se na snižování vlivu nakládání s odpady na životní prostředí.
- c) Podporovat způsoby nakládání s odpady, které využívají odpady jako zdroje surovin, kterými jsou nahrazovány primární přírodní suroviny.
- d) Podporovat nakládání s odpady, které vede ke zvýšení hospodářské využitelnosti odpadů.
- e) Podporovat přípravu na opětovné použití a recyklaci odpadů.
- f) Nepodporovat skládkování nebo spalování recyklovatelných materiálů.
- g) Postupně zamezit ukládání na skládky odpadu vhodného k recyklaci nebo jinému využití a od roku 2030 jejich ukládání zcela zakázat. Kritéria pro hodnocení odpadu jako recyklovatelného nebo využitelného zpřísňovat s ohledem na stav vědeckého a technického pokroku.
- h) Zajistit vytvoření dostatečných kapacit zařízení pro zpracování a využití odpadu.
- i) Zamezit ředění nebo mísení odpadů za účelem splnění kritérií pro přijímání na skládku a zasypávání.
- j) U zvláštních toků odpadů je možno připustit odchýlení se od stanovené hierarchie nakládání s odpady, je-li to odůvodněno zohledněním celkových dopadů životního cyklu u těchto odpadů a nakládání s nimi.
- k) Při uplatňování hierarchie nakládání s odpady reflektovat zásadu předběžné opatrnosti a předcházet nepříznivým vlivům nakládání s odpady na lidské zdraví a životní prostředí.
- l) Při uplatňování hierarchie nakládání s odpady zohlednit zásadu udržitelnosti včetně technické proveditelnosti a hospodářské udržitelnosti.
- m) Při uplatňování hierarchie nakládání s odpady zajistit ochranu zdrojů surovin, životního prostředí, lidského zdraví s ohledem na hospodářské a sociální dopady.
- n) Jednotlivé způsoby nakládání s odpady v rámci JMK musí vytvářet komplexní celek zaručující co nejmenší negativní vlivy na životní prostředí a vysokou ochranu lidského zdraví.

3 Zásady pro nakládání s vybranými druhy odpadů

3.1 Komunální odpady

Za účelem splnění cílů POH ČR je nezbytné v JMK plnit následující :

Cíle:

- Rozvíjet a intenzifikovat oddělené soustředování odpadu (tříděný sběr¹) pro odpady z papíru, plastů, skla, kovů a biologického odpadu. Zavést oddělené soustředování odpadu (tříděný sběr) pro odpady z textilu do 1. ledna roku 2025.**
- Do roku **2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace** alespoň u odpadů z materiálů jako jsou **papír, plast, kov, sklo**, pocházejících z domácností, a případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto toky odpadů podobné odpadům z domácností.
- Zvýšit úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu** nejméně dle tabulky 12.
- Do roku **2035 snížit množství komunálního odpadu ukládaného na skládky na 10 %** (hmotnostních) nebo méně z celkového množství produkovaného komunálního odpadu.

Tabulka 1: Cíl pro úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu

Cíl pro komunální odpad	
Rok	Příprava k opětovnému použití a recyklace
2025	55 %
2030	60 %
2035	65 %

Zásady:

- Zachovat, podporovat a rozvíjet odděleně soustředovaný - samostatný komoditní sběr (papír, plasty, sklo, kovy, nápojové kartony) s ohledem na cíle stanovené pro jednotlivé materiály a s ohledem na vyšší kvalitu takto sbíraných odpadů.
- Snižovat ukládání komunálních odpadů na skládky.
- Zachovat a rozvíjet dostupnost odděleného soustředování (tříděného sběru) využitelných odpadů v obcích.
- V obcích povinně zajistit (zavést) oddělený (tříděný) sběr využitelných složek komunálních složek komunálního odpadu v obcích.
- Systém odděleného soustředování komunálních odpadů v obci stanovuje obec s ohledem na požadavky a dostupnost technologického zpracování odpadů. Systém odděleného soustředování stanoví v samostatné působnosti obec obecně závaznou vyhláškou obce nebo jiným způsobem.
- Rozsah a způsob odděleného soustředování složek komunálních odpadů v obci stanoví obec s ohledem na technické, environmentální, ekonomické a regionální možnosti a podmínky dalšího zpracování odpadů, přičemž musí být dostatečné pro zajištění cílů POH JMK pro komunální odpady.

¹ Jedná se o běžné užívání, zažitý výraz pro zákonný pojem oddělené soustředování odpadu.

- g) Podporovat zavádění a rozšiřovat oddělené soustředování veškerého biologického odpadu v obcích (včetně biologického odpadu živočišného původu).
- h) Podporovat úpravu legislativy, aby byl občanům a spolkům umožněn odběr kompostu získaného komunitním kompostováním.
- i) Obec je povinna dodržovat hierarchii nakládání s odpady, tedy především přednostně nabízet odpady k recyklaci, poté k jinému využití, a pouze v případě, že odpady není možné využít, předávat je k odstranění. Od této hierarchie odpadového hospodářství je možné se odchýlit jen v odůvodněných případech v souladu s platnou právní úpravou a nedojde-li tím k ohrožení nebo poškození životního prostředí nebo lidského zdraví a postupuje-li se v souladu s POH ČR a JMK.
- j) Upřednostňovat environmentálně přínosné, ekonomicky a sociálně únosné technologie zpracování komunálních odpadů.
- k) Zachovat a rozvíjet spoluúčasť a spolupráci s producenty obalů a dalšími výrobci podle principu „znečišťovatel platí“ a „rozšířené odpovědnosti výrobce“, na zajištění odděleného soustředování nebo zpětného odběru a využití příslušných složek komunálních odpadů.
- l) Mechanickou úpravu směsného komunálního odpadu tříděním lze podporovat jako doplňkovou technologii úpravy odpadů před jejich dalším materiálovým a energetickým využitím a odstraněním. Tato úprava nenahrazuje oddělené soustředování využitelných složek komunálních odpadů.
- m) Podporovat zlepšování systémů odděleného soustředování recyklovatelných a využitelných komunálních odpadů v obcích a u právnických a fyzických osob podnikajících. Podporovat místní samosprávy při zavádění efektivních inovací.
- n) Poskytnout původcům živnostenských odpadů, tj. právnickým osobám a fyzickým osobám podnikajícím, produkujícím komunální odpad na území obce (osoby samostatně výdělečně činné, subjekty z neprůmyslové výrobní sféry, z administrativy, ze služeb a obchodu) možnost zapojení do systému nakládání s komunálními odpady v obci, pokud má obec zavedený obecní systém nakládání s komunálními odpady se zahrnutím živnostenských odpadů.
- o) V obcích stanovit v rámci systému nakládání s komunálními odpady také systém nakládání s komunálními odpady, které produkují právnické osoby a fyzické osoby podnikající zapojené do obecního systému. Stanovit způsob odděleného soustředování jednotlivých druhů odpadů, minimálně však papíru, plastů, skla, kovů, biologicky rozložitelného odpadu, textilu a směsného komunálního odpadu, které produkují právnické osoby a fyzické osoby podnikající zapojené do obecního systému.
- p) Podporovat digitalizaci a chytrá řešení v odpadovém hospodářství.
- q) Podporovat využití výstupů ze zařízení na recyklaci komunálních odpadů. Zvážit a přijmout opatření, které učiní z recyklátů výhodnou alternativu vůči primárním materiálům.
- r)

Opatření:

- a) Plnit povinnosti a podmínky soustředěného (tříděného sběru) komunálních odpadů v obcích.
- b) Důsledně kontrolovat odděleného soustředování (tříděného sběru) využitelných složek komunálních odpadů, minimálně pro papír, plasty, sklo, kovy, biologický odpad a textil.
- c) Intenzifikovat a optimalizovat oddělené soustředování využitelných komunálních odpadů v obcích zvyšováním počtu sběrných nádob a zvyšováním povědomí občanů. Zaměřit se na kvalitu vytríděných využitelných komunálních odpadů.
- d) Od roku 2030 vymáhat a kontrolovat zákaz ukládání na skládky odpadu vhodného k recyklaci nebo k jinému využití. Kritéria pro hodnocení odpadu jako recyklovatelného nebo využitelného zpřísňovat s ohledem na stav vědeckého a technického pokroku.
- e) Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie nakládání s odpady.
- f) Průběžně vyhodnocovat obecní systém pro nakládání s komunálními odpady a jeho kapacitní možnosti a navrhnout opatření k jeho zlepšení a zefektivnění.
- g) Zařazovat tříděný odpad, získaný v rámci odděleného soustředování (tříděného sběru) v obcích, jako komunální odpady (s obsahem obalové složky), tj. jako skupinu 20 Katalogu odpadů.

- h) Na úrovni obce informovat alespoň 1x za rok občany a ostatní účastníky obecního systému nakládání s komunálními odpady o způsobech a rozsahu odděleného soustředování komunálních odpadů, využití a odstranění komunálních odpadů a o nakládání s dalšími odpady v rámci obecního systému. Součástí jsou také informace o možnostech prevence a minimalizace vzniku komunálních odpadů. Minimálně 1x za rok zveřejnit kvantifikované výsledky odpadového hospodářství obce.
- i) Na úrovni obce informovat alespoň jednou ročně právnické osoby a fyzické osoby podnikající a účastníky obecního systému nakládání s komunálními odpady o způsobech a rozsahu odděleného soustředování odpadů a o nakládání s nimi.
- j) Informovat právnické a fyzické podnikající osoby o jejich povinnosti odděleného soustředování recyklovatelných a využitelných komunálních odpadů.
- k) Průběžně vyhodnocovat systém nakládání s komunálními odpady na obecní a krajské úrovni.
- l) Hledat možnosti zjednodušení povinnosti vedení evidence odpadů právnickými osobami a fyzickými osobami oprávněnými k podnikání zapojenými do obecního systému nakládání s komunálními odpady.
- m) Podporovat inovativní technologie v oblasti sběru, dotřídění a zpracování komunálních odpadů.
- n) Podporovat nastavení obecních systémů odpadového hospodářství založených na principu „Zaplatť, kolik vyhodíš“ a s tím související nastavení poplatku za komunální odpad ve formě poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci. Podporovat obce v budování infrastruktury a zavádění potřebných technologií.

3.2 Směsný komunální odpad

Směsný komunální odpad je odpad zařazený dle Katalogu odpadů pod kód 20 03 01. Pro účely stanovení cíle jde o zbytkový odpad po odděleném soustředování (vytřídění) materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a biologického odpadu, které budou dále přednostně využity.

Za účelem splnění cílů POH ČR v JMK je třeba respektovat následující:

Cíl:

- a) Snižovat produkci směsného komunálního odpadu připadající na obyvatele.
- b) **Směsný komunální odpad** (po vytřídění materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a biologického odpadu), **zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou.**

Zásady:

- a) Významně omezit skládkování směsného komunálního odpadu.
- b) Snižovat produkci směsného komunálního odpadu zavedením nebo rozšířením odděleného soustředování využitelných složek komunálních odpadů, včetně biologického odpadu, textilního odpadu a dalších.

Opatření:

- a) Podporovat průběžnou úpravu dílčího poplatku za ukládání využitelných komunálních odpadů na skládku tak, aby jeho výše znevýhodňovala ukládání na skládku těch druhů odpadů, které bude od roku 2030 zakázáno ukládat na skládky, v souladu s hierarchií odpadového hospodářství, včetně směsného komunálního odpadu, a to i s ohledem na přizpůsobení odpadového hospodářství vnějším podmínkám jako jsou legislativa Evropské unie, uplatnění nových technologií, konkurenční prostředí a podobně, při zachování vysoké míry diverzifikace a tržních principů s vyváženou mírou nákladů pro původce odpadů a s ohledem na sociální únosnost pro občany.
- b) Kontrolovat a vymáhat zákaz ukládat směsný komunální odpad na skládky od roku 2030.
- c) **Podporovat budování odpovídající efektivní infrastruktury nutné k zajištění a zvýšení energetického využití nerecyklovatelných zbytkových odpadů zejména směsného komunálního odpadu.**
- d) Podporovat energetické využívání směsného komunálního odpadu v zařízeních pro energetické využití odpadů bez jeho předchozí úpravy, nebo po jeho úpravě následným spalováním/spoluspalováním za dodržování platné právní úpravy.
- e) Podporovat úpravu směsného komunálního odpadu před jeho energetickým využitím nebo odstraněním za účelem získání recyklovatelných složek, a tedy jejich odklonu od ukládání na skládky.
- f) Umožnit a podporovat dotřídění recyklovatelných odpadů včetně obalů ze směsného komunálního odpadu za účelem jejich recyklace.
- g) V adekvátní míře energeticky využívat SKO v zařízeních pro energetické využití odpadů bez jeho předchozí úpravy nebo po jeho úpravě následným spalováním/spoluspalováním za dodržování platné právní úpravy.
- h) Průběžně vyhodnocovat systém nakládání se směsným komunálním odpadem na obecní a krajské úrovni.

3.3 Potravinové odpady

Cíl:

Předcházet vzniku potravinových odpadů a snižovat jejich množství na všech úrovních potravinového řetězce.

Zásady:

- a) Podporovat systémy darování potravin a jejich přerozdělování pro lidskou spotřebu.
- b) Podporovat jiné využití potravin případně i jako krmiva za dodržení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o vedlejších produktech živočišného původu, pokud není možné další přerozdělování potravin po lidskou spotřebu.
- c) Podporovat snižování množství potravinového odpadu ze spotřeby potravin u občanů.

Opatření:

- a) Provádět a podporovat osvětu s cílem zvyšovat povědomí veřejnosti o otázkách souvisejících s předcházením vzniku potravinového odpadu a zlepšit povědomí spotřebitelů o významu dat spotřeby a minimální trvanlivosti.
- b) Spolupracovat při analýze podmínek pro darování pokrmů z restaurací a stravoven v zájmu jejich využití.
- c) Podporovat funkci a činnost potravinových bank.
- d) Přistoupit ke sledování množství potravinového odpadu vzniklého v prvovýrobě, při zpracovávání a výrobě, v maloobchodě a jiných způsobech distribuce potravin, v restauracích a stravovacích službách a v domácnostech a dále sledování nakládání s těmito odpady a sledování toku potravin, které byly přerozděleny pro lidskou spotřebu, nebo které byly zpracovány na krmivo.
- e) Podporovat činnosti a osvětu neziskových a charitativních organizací a dalších iniciativ v oblasti předcházení vzniku potravinových odpadů.
- f) Vytvářet podmínky pro uzavírání dobrovolných dohod v oblasti předcházení vzniku a snižování množství potravinových odpadů na úrovni producentů, zpracovatelů, prodejců a distributorů potravin, zejména v sektoru veřejného stravování a obchodního prodeje.
- g) Podpora programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti předcházení vzniku odpadů z potravin.

3.4 Biologicky rozložitelné odpady a biologicky rozložitelné komunální odpady

Cíl:

- a) **Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky** tak, aby podíl této složky činil v roce **2020 nejvíce 35 % hmotnosti** z celkového množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů vyprodukovaných v roce 1995.
- b) **Snižovat množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky** (od roku 2021 dále).

Zásady:

- a) Podporovat, rozšiřovat a intenzifikovat systém odděleného soustřeďování a sběru biologického odpadu (rostlinného i živočišného původu) v obcích i u právnických a fyzických osob podnikajících na celém území JMK.
- b) Podporovat maximální využívání biologicky rozložitelných odpadů a produktů z jejich zpracování.
- c) Podporovat budování a rozvoj infrastruktury včetně obecní nutné k zajištění využití biologicky rozložitelných odpadů.
- d) Podporovat oddělený sběr kompostovatelných odpadů prostřednictvím sběrných nádob na veřejných prostranstvích, prostřednictvím tzv. veřejné sběrné sítě, alespoň ve vegetačním období.
- e) Zaměřit se na produkci kvalitních výstupů ze zařízení zpracovávajících biologicky rozložitelné odpady a minimalizovat tvorbu nekvalitních kompostů.

Opatření pro nakládání s biologicky rozložitelnými komunálními odpady a ostatními biologicky rozložitelnými odpady:

- a) Plnit povinnost obcí stanovit obecně závaznou vyhláškou obce nebo jiným způsobem systém odděleného soustřeďování a nakládání s biologickým odpadem na území obce a to minimálně pro biologický odpad rostlinného původu, dále plnit povinnost obcí určit místa, kam mohou fyzické osoby a původci zapojení do obecního systému odděleně odkládat biologický odpad, minimálně rostlinného původu.
- b) Podporovat přípravu podmínek pro rozšiřování odděleného soustřeďování biologického odpadu živočišného původu tzv. kuchyňského odpadu.
- c) Plnit povinnost fyzických osob a původců zapojených do obecního systému, biologický odpad odděleně soustřeďovat a předávat k využití podle systému stanoveného obcí, pokud odpady sami nevyužijí v souladu se zákonem o odpadech.
- d) Plnit povinnost obcí stanovit obecně závaznou vyhláškou obce nebo jiným způsobem systém odděleného soustřeďování papíru, a plnit povinnost obcí určit místa, kam mohou fyzické osoby a původci zapojení do obecního systému odkládat papír, který produkují jako odpad.
- e) Plnit povinnost fyzických osob a původců zapojených do obecního systému, papír odděleně soustřeďovat a předávat k využití podle systému stanoveného obcí, pokud odpad sami nevyužijí v souladu se zákonem o odpadech.
- f) Systém odděleného soustřeďování a nakládání s biologicky rozložitelným odpadem na území obce bude vycházet z technických možností a způsobů využití biologicky rozložitelných odpadů v obci v návaznosti na nakládání s komunálními odpady a biologicky rozložitelnými odpady v kraji. Přičemž mechanicko-biologická úprava a energetické využití biologicky rozložitelné složky obsažené ve směsném komunálním odpadu nenahrazují povinnost obce zavést systém odděleného soustřeďování biologicky rozložitelných odpadů a jejich následné využití.
- g) Důsledně kontrolovat zajištění odděleného soustřeďování biologického odpadu.
- h) Pravidelně vyhodnocovat zavedený systém odděleného soustřeďování biologického odpadu

- a nakládání s biologickým odpadem obce a na základě výsledků tento upravovat, aby bylo dosaženo co nejvyššího vytrídění a následného využití.
- i) Na úrovni obce informovat jednou ročně občany a ostatní účastníky obecního systému nakládání s komunálními odpady o způsobech a rozsahu odděleného soustředování biologického odpadu a o nakládání s nimi. Součástí jsou také informace o možnostech prevence a minimalizace vzniku biologického odpadu. Minimálně jednou ročně zveřejňovat kvantifikované výsledky odpadového hospodářství obce.
 - j) Podporovat technicky a osvětovými kampaněmi domácí a komunitní kompostování biologického odpadu u fyzických osob. Program podpory domácího a komunitního kompostování a jeho naplňování ve spolupráci s obcemi na krajské úrovni.
 - k) Podporovat výstavbu zařízení pro aerobní a anaerobní rozklad, energetické využití a přípravu k energetickému využití biologicky rozložitelných odpadů. Podpořit vytvoření přiměřené sítě zařízení v kraji pro nakládání s odděleně sebranými biologickými rozložitelnými odpady z obcí a od ostatních původců, včetně kalů z čistíren odpadních vod.
 - l) Podporovat stanovení minimálních požadavků na technologie pro zpracování biologicky rozložitelných odpadů a na vlastnosti výstupních produktů, za účelem dosažení vysokého využití produktů a splnění všech nároků na ochranu lidského zdraví a životního prostředí.
 - m) Podporovat technicky a osvětovými kampaněmi využití kompostů vyrobených z biologicky rozložitelných komunálních odpadů k aplikaci do půdy. Vytvořit podmínky k odbytu výstupních produktů ze zpracování odděleně sebraného biologického odpadu tj. kompostu a digestátu, především pro využití v zemědělské výrobě a také v obcích.
 - n) Ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství motivovat zemědělce k částečné náhradě průmyslových hnojiv hnojivy vyrobenými z odpadů, která splňují kvalitativní požadavky na běžná hnojiva.
 - o) Podporovat možnost legislativního zakotvení povinnosti zapracování kompostu do zemědělské půdy.
 - p) Podporovat energetické využití biologicky rozložitelných odpadů obsažených ve směsném komunálním odpadu, který je obecně s ohledem na heterogenitu materiálu a koncentraci rizikových látek a prvků nevhodný pro přímé kompostování, jejich zpracování v bioplynových stanicích nebo zpracování jinými biologickými metodami.
 - q) Podporovat energetické využívání směsného komunálního odpadu v zařízeních pro energetické využití odpadů bez jeho předchozí úpravy, nebo po jeho úpravě následným spalováním/spoluspalováním za dodržování platné právní úpravy.
 - r) Důsledně kontrolovat provoz zařízení na zpracování biologicky rozložitelných odpadů provozovaných v areálu skládky odpadů s cílem zamezit ukládání na skládky těchto odpadů, které je zakázáno ukládat na skládky.
 - s) Důsledně kontrolovat nakládání s odpadem ze stravovacích zařízení a s odpady vedlejších živočišných produktů v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ze dne 21. října 2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu), v platném znění (dále jen „nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o vedlejších produktech živočišného původu).
 - t) Podporovat legislativní umožnění využívat v zemědělských bioplynových stanicích biologicky rozložitelné odpady podobné cíleně pěstované biomase (například travní seče a podobně).
 - u) Průběžně vyhodnocovat systém nakládání s biologicky rozložitelnými odpady na krajské úrovni.
 - v) Sledovat průběžnou úpravu poplatku za ukládání komunálního odpadu na skládku a podporovat, aby jeho výše znevýhodňovala ukládání využitelných včetně recyklovatelných druhů odpadů na skládky v souladu s hierarchií odpadového hospodářství, včetně těch, které obsahují biologicky rozložitelnou složku, a to i s ohledem na přizpůsobení odpadového hospodářství vnějším podmínkám jako jsou legislativa Evropské unie, uplatnění nových technologií, konkurenční

prostředí a podobně, při zachování vysoké míry diverzifikace a tržních principů s vyváženou mírou nákladů pro původce odpadů a občany.

- w) Od roku 2030 akceptovat zákaz ukládání na skládky odpad vhodný k recyklaci nebo k jinému využití. Akceptovat zpřísňování kritérií pro hodnocení odpadu jako recyklovatelného nebo využitelného s ohledem na stav vědeckého a technického pokroku.
- x) U odpadů ze zemědělské činnosti²⁾ podporovat jejich zpracování technologiemi jako je anaerobní rozklad (digesce, fermentace), aerobního rozklad (kompostování) nebo jinými biologickými metodami.
- y) Podporovat stanovení parametrů pro výstupy ze zařízení zpracovávajících biologický odpad, které budou využívány a zapravovány do životního prostředí.

² Vyhláška č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů).

3.5 Stavební a demoliční odpady

Cíle:

- a) **Zvýšit do roku 2020 nejméně na 70 % hmotnosti míru přípravy k opětovnému použití a míru recyklace stavebních a demoličních odpadů** a jiných druhů pro jejich materiálové využití. A to včetně zásypů, při nichž jsou materiály nahrazeny v souladu s platnou legislativou týkající se stavebního a demoličního odpadu v kategorii ostatní s výjimkou v přírodě se vyskytujících materiálů uvedených v Katalogu odpadů³ pod katalogovým číslem 17 05 04 (zemina a kamení).
- b) **Zvyšovat materiálové využití stavebních a demoličních odpadů** s výjimkou zemin, kamení, jalové horniny a hlusiny (2021 a dále).

Zásady:

- a) Regulovat vznik stavebních a demoličních odpadů a nakládání s nimi s ohledem na ochranu lidského zdraví a životního prostředí.
- b) Maximálně využívat upravené stavební a demoliční odpady a recykláty ze stavebních a demoličních odpadů.

Opatření:

- a) Podporovat provádění selektivní demolice s cílem umožnit odstraňování nebezpečných látek a bezpečné nakládání s těmito látkami a usnadnit opětovné použití a vysoce kvalitní recyklaci selektivním odstraňováním materiálů ze staveb.
- b) Zajistit oddělené soustřeďování stavebního demoličního odpadu přinejmenším pro dřevo, minerální složky (beton, cihly, dlaždice a keramiku, kameny), kov, sklo, plasty a sádku při odstraňování stavby, provádění stavby nebo údržbě stavby tak, aby byla při dalším nakládání s těmito odpady zajištěna nejvyšší možná míra jejich opětovného použití a recyklace.
- c) Řídit se legislativou EU v oblasti „konce odpadu“ a, pokud nebude zpracován příslušný legislativní dokument na úrovni EU, dodržovat dokument vypracovaný MŽP, který přesně stanoví přechod recyklovaného stavebního a demoličního odpadu na výrobek.
- d) Akceptovat zavedení norem pro jakost recyklátů ze stavebních a demoličních odpadů.
- e) Zajistit povinné používání recyklátů splňujících požadované stavební normy, jako náhrady za přírodní zdroje, v rámci stavební činnosti financované z veřejných zdrojů, pokud je to technicky a ekonomicky možné.
- f) Zamezit využívání neupravených stavebních a demoličních odpadů s výjimkou výkopových zemin a hlusin bez nebezpečných vlastností.
- g) Podpořit stanovení pravidel pro využívání upravených stavebních a demoličních odpadů a recyklátů z těchto odpadů k zasypávání při zachování vysoké míry ochrany životního prostředí a zdraví lidí.

³ Vyhláška č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů) .

3.6 Nebezpečné odpady

Cíle:

- a) **Snižovat měrnou produkci nebezpečných odpadů.**
- b) **Zvyšovat podíl využitých nebezpečných odpadů.**
- c) **Minimalizovat negativní účinky při nakládání s nebezpečnými odpady na lidské zdraví a životní prostředí.**
- d) **Odstranit staré zátěže, kde se nacházejí nebezpečné odpady.**

Zásady:

- a) Podporovat výrobu výrobků tak, aby byl omezen vznik nevyužitelných nebezpečných odpadů, a tím bylo snižováno riziko s ohledem na ochranu zdraví lidí a životního prostředí.
- b) Nakládat s nebezpečnými odpady v souladu s hierarchií odpadového hospodářství.
- c) Podporovat energetické využití nebo spalování infekčních odpadů ze zdravotnictví a zlepšovat připravenost a odolnost ČR na podobné situace, jako byla pandemie COVID-19, a podporovat energetické využití nebo spalování průmyslových nebezpečných odpadů, které nelze, s ohledem na jejich vlastnosti a charakter nebezpečné složky, materiálově využít.
- d) Sledovat obsah nebezpečných a podezřelých látek v širokém rozsahu odpadů.
- e) Podporovat technologie na recyklaci a využití nebezpečných odpadů a technologie pro snižování nebezpečných vlastností odpadů zejména odstranění nebezpečných vlastností v místě vzniku odpadu.
- f) V případě spalitelných nebezpečných odpadů preferovat a podporovat jejich energetické využití nebo spalování či spoluspalování.
- g) Důsledně kontrolovat, zda odpad, který úpravou pozbyl nebezpečné vlastnosti, skutečně tyto vlastnosti nevykazuje.
- h) Při kontrolní činnosti se zaměřit na nakládání s odpady, které po úpravě ztratily nebezpečné vlastnosti nebo byly vyjmuty z odpadového režimu.
- i) Nevyužívat nebezpečné odpady a nebezpečný odpad, který přestal být odpadem, k zasypávání.
- j) Kontrolovat použití nebezpečných odpadů jako technologického materiálu k technickému zabezpečení skládky.
- k) Snižovat množství nebezpečných odpadů ve směsném komunálním odpadu.

Opatření:

- a) Průběžně vyhodnocovat systém nakládání s nebezpečnými odpady na krajské úrovni.
- b) Motivovat veřejnost k oddělenému soustředování nebezpečných složek komunálních odpadů.
- c) Ve spolupráci s příslušnými orgány provádět účinnou osvětu o vlivu nebezpečných vlastností odpadů na zdraví člověka a životní prostředí včetně vytvoření metodik.
- d) Podporovat zvýšení počtu zařízení na využívání nebezpečných odpadů a zařízení na úpravu odpadů ke snižování a odstraňování nebezpečných vlastností.
- e) Zavést systém podpory pro výstavbu nových inovativních technologií a modernizaci stávajících technologií pro využívání, odstraňování a úpravu nebezpečných odpadů.
- f) Podporovat spolupráci MŽP s MPO při zavedení systému podpory inovativních výrobních technologií směřujících ke snížení množství vznikajících nebezpečných odpadů a odpadové náročnosti technologických procesů.
- g) Podporovat bezpečné odstranění starých ekologických zátěží.
- h) Podporovat nastavení dílčího poplatku za ukládání nebezpečných odpadů na skládku na odpovídající úroveň pro zajištění bezpečného uložení a s ohledem na ekonomický stav odpadového hospodářství
- i) Důsledně kontrolovat množství nebezpečných odpadů používaných jako technologický materiál pro technické zabezpečení skládek odpadů.

- j) Podporovat stanovení podmínek pro udělování pověření k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů – zkouška odborných znalostí.
- k) Podporovat stanovení požadavků na osobu odebírající vzorky nebezpečných odpadů určené ke zkouškám k prokázání vlastností odpadu.

3.7 Výrobky s ukončenou životností

Při stanovení cílů a opatření POH JMK vychází z odpovědnosti výrobců vybraných výrobků stanovených v zákoně o odpadech v souladu s principem „znečišťovatel platí“ zahrnující finanční odpovědnost za odpad z výrobků s ukončenou životností, zajištění zpětného odběru výrobků a environmentálně šetrného nakládání s odpady z výrobků, a to v souladu s právem Evropské unie. Pro splnění cílů a požadavků příslušných směrnic o výrobcích s ukončenou životností pro splnění strategických cílů, za účelem zlepšení nakládání s dále uvedenými skupinami odpadů a minimalizace jejich nepříznivých účinků na lidské zdraví a životní prostředí jsou v dalším stanoveny cíle a opatření pro následující skupiny výrobků na konci jejich životnosti.

3.7.1 Obaly a obalové odpady

Za účelem splnění recyklačního cíle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech a splnění cílů recyklace a využití stanovených směrnicí Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech v souladu s POH ČR je třeba zabezpečit a dosáhnout v JMK následující:

Cíle:

- Zvýšit celkovou recyklaci obalů na úroveň 70 % do roku 2025.
- Zvýšit celkové využití odpadů z obalů na úroveň 75 % do roku 2025.
- Zvýšit celkovou recyklaci obalů na úroveň 75 % do roku 2030.
- Zvýšit celkové využití odpadů z obalů na úroveň 80 % do roku 2030.
- Zajistit recyklaci a využití obalových odpadů dle tabulky 13.
- Zajistit oddělené soustřeďování (tříděný sběr) 77 % jednorázových plastových nápojových lahví uvedených na trh do roku 2025.
- Zajistit oddělené soustřeďování (tříděný sběr) 90 % jednorázových plastových nápojových lahví uvedených na trh do roku 2029.
- Zajistit obsah recyklátu v nápojových lahvích z PET minimálně 25 % do roku 2025.
- Zajistit obsah recyklátu v plastových nápojových lahvích minimálně 30 % do roku 2030.
- Zajistit do července roku 2024, aby nádoby na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, mohly být uváděny na trh pouze tehdy, pokud uzávěry a víčka zůstanou během fáze určeného použití výrobků připevněny k nádobě.

Je třeba zaměřit se na dosažení cílů uvedených v Tabulce 2.

Tabulka 2: Cíle pro recyklaci a využití obalových odpadů do 31.12.2020

Odpady z obalů	Cíl	
	do 31. 12. 2020	
	Recyklace	Využití
Papírových a lepenkových	75 %	
Skleněných	75 %	
Plastových	50 %	
Kovových	55 %	
Dřevěných	15 %	
Prodejních určených spotřebiteli	50 %	55 %
Celkem	70 %	80 %

Tabulka 3: Cíle pro recyklaci a využití obalových odpadů do 1. 1. 2035

Odpady z obalů	Cíle							
	od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2024		od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2029		od 1. 1. 2030 do 31. 12. 2034		od 1. 1. 2035	
	Recyklace	Využití	Recyklace	Využití	Recyklace	Využití	Recyklace	Využití
	%	%	%	%	%	%	%	%
Papírových a lepenkových	75		75		85		85	
Skleněných	75		75		75		75	
Plastových	50		50		55		55	
Železných	55		70		80		80	
Hliníkových	-		35		50		60	
Dřevěných	15		25		30		30	
Prodejních určených spotřebiteli	50	55	50	55	50	55	50	55
Celkem	70	75	75	80	75	80	75	80

Opatření:

- Zachovat a rozvíjet stávající integrovaný systém odděleného soustředování (tříděný sběr) komunálních odpadů, včetně jejich obalové složky a podporovat další rozvoj tohoto systému.
- Podporovat nakládání s obalovými odpady dle hierarchie odpadového hospodářství.
- Podporovat zavádění opakovaně použitelných obalů.
- Podporovat nastavení a efektivní provádění prostřednictvím autorizovaných obalových společností tzv. ekomodulaci, tedy úpravu úhrad osob uvádějících obaly na trh na základě vlivu těchto obalů na životní prostředí. Důsledně kontrolovat plnění povinnosti ekomodulace v rámci kontroly autorizované obalové společnosti.
- Důsledně kontrolovat zajištění odděleného soustředování (tříděného sběru) v obcích pro využitelné složky komunálních odpadů, minimálně komodit: papír, plasty, sklo a kovy.
- Podpořit zachování spoluúčasti výrobců a dovozců obalů podle principu „znečišťovatel platí“ a „rozšířené odpovědnosti výrobce“ na zajištění sběru (zpětného odběru) a využití obalových složek komunálních odpadů.
- Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie odpadového hospodářství.
- Průběžně vyhodnocovat nakládání s obaly v rámci obecního systému k nakládání s komunálními odpady, kapacitní možnosti systému a podporovat opatření k jejich zlepšení.
- Průběžně vyhodnocovat systém nakládání s komunálními odpady na krajské úrovni.

3.7.2 Odpadní elektrozařízení

Cíle:

a) Dosahovat vysoké úrovně zpětného odběru odpadních elektrozařízení.

Dosahovat úrovně zpětného odběru odpadních elektrozařízení v míře 65 % uvedené v tabulce 15 (od roku 2021 a dále).

Tabulka 4: Cíle pro zpětný odběr odpadních elektrozařízení (%)

Cíle		
		2021 a dále
Odpadní elektrozařízení celkem (celkem za skupiny 1 - 6)		65 %
Z toho samostatně	Odpadní elektrozařízení skupiny 1	65 %
	Odpadní elektrozařízení skupiny 2	65 %
	Odpadní elektrozařízení skupiny 3	65 %

Za účelem zajištění vysoké míry sběru elektroodpadů s obsahem problematických a nebezpečných látek ve vztahu k životnímu prostředí a lidskému zdraví jsou stanoveny samostatné cíle zpětného odběru pro skupiny elektrozařízení 1, 2 a 3 (zařízení pro tepelnou výměnu; obrazovky, monitory a zařízení obsahující obrazovky o ploše větší než 100 cm²; světelné zdroje), a to samostatně pro každou skupinu ve výši také minimálně 65 %.

b) Zajistit vysokou míru přípravy k opětovnému použití, recyklace a využití odpadních elektrozařízení.

Dosahovat úrovně přípravy k opětovnému použití, recyklace a využití odpadních elektrozařízení uvedené v tabulce 16 (od 2021 a dále).

Tabulka 5: Cíle pro přípravu k opětovnému použití, recyklaci a využití odpadních elektrozařízení

Cíle		
	2021	
	Využití	Recyklace a příprava k opětovnému použití
1. Zařízení pro tepelnou výměnu	85 %	80 %
2. Obrazovky, monitory a zařízení obsahující obrazovky o ploše větší než 100 cm ²	80 %	70 %
3. Světelné zdroje *		80 %

Závazná část

4. Velká zařízení	85 %	80 %
5. Malá zařízení	75 %	55 %
6. Malá zařízení informačních technologií a telekomunikační zařízení (žádný vnější rozměr není větší než 50 cm)	75 %	55 %

Pozn. * (pouze recyklace)

Opatření:

- a) Podporovat zachování a dále rozvíjení funkčního systému zpětného odběru odpadních elektrozařízení za účelem zajištění splnění cílů.
- b) Podporovat spolupráci výrobců a kolektivních systémů v rámci systému zpětného odběru, například s ohledem na kvalitu a kontrolu evidovaných dat, dostupnost sběrné sítě pro spotřebitele nebo realizaci osvětových a informačních kampaní s cílem zvýšení množství zpětně odebraných odpadních elektrozařízení.
- c) Podporovat aplikaci v rámci systému zpětného odběru zjednodušený odpadový režim pro nakládání s odpady při sběru a přepravě odpadních elektrozařízení.
- d) U výrobků, u kterých je to možné, podporovat provádění ekomodulace prostřednictvím výrobců a kolektivních systémů.
- e) Podporovat posílení kontrolní činnosti vůči výrobcům a kolektivním systémům, včetně kontroly efektivního vynakládání finančních prostředků vybraných v rámci systému zpětného odběru odpadních elektrozařízení.
- f) Prohlubovat spolupráci výrobců a kolektivních systémů s komunální sférou a posilovat vazbu sběrné sítě na obecní systémy nakládání s komunálními odpady.
- g) Podporovat nastavení standardů pro zpětný odběr, přepravu a zpracování odpadních elektrozařízení a kontrolovat je orgány státní správy a samosprávy.
- h) Lépe zabezpečit stávající sběrnou infrastrukturu proti krádežím a nelegální demontáži odpadních elektrozařízení.
- i) Důsledně kontrolovat a vyhodnocovat fungování sběren a výkupu kovového odpadu.
- j) Zvyšovat dostupnost a počet míst sběrné sítě pro odpadní elektrozařízení a zveřejňovat je v Registru míst zpětného odběru.
- k) Zintenzivnit informační kampaně a osvětu o správném nakládání s odpadními elektrozařízeními.
- l) Dodržovat hierarchii odpadového hospodářství s upřednostněním opětovného použití elektrozařízení ze strany státních i soukromých institucí.
- m) Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie odpadového hospodářství.
- n) Podporovat realizaci nových technologických postupů a recyklačních technologií se zaměřením na využití odpadních elektrozařízení.

3.7.3 Odpadní baterie a akumulátory

Cíle:

a) Zvyšovat úroveň zpětného odběru odpadních přenosných baterií a akumulátorů.

Dosahovat úrovně zpětného odběru odpadních přenosných baterií a akumulátorů v minimální míře 45 % dle tabulky 6.

Tabulka 6: Cíl pro zpětný odběr odpadních přenosných baterií a akumulátorů (v %)

Cíl	
	Zpětný odběr
2020 a dále	45 %

b) Dosahovat vysoké recyklační účinnosti procesů recyklace odpadních baterií a akumulátorů.

Dosahovat minimální recyklační účinnosti procesů recyklace skupin odpadních baterií a akumulátorů dle tabulky 7.

Minimální recyklační účinnost pro recyklaci výstupních frakcí recyklačního procesu na celkové hmotnosti odpadních baterií nebo akumulátorů vstupujících do recyklačního procesu (tabulka 18).

Tabulka 7: Cíl pro recyklační účinnost recyklačních procesů odpadních baterií nebo akumulátorů (%)

Cíl	
	2020 a dále
	Minimální recyklační účinnost
Olověné akumulátory	65 %
Nikl-kadmiové akumulátory	75 %
Ostatní baterie a akumulátory	50 %

Za vstupní frakci je považováno množství sebraných odpadních baterií a akumulátorů vstupujících do recyklačního procesu, výstupní frakcí je hmotnost materiálů, které jsou vyrobeny ze vstupní frakce jako výsledek procesu recyklace, a které bez dalšího zpracování přestaly být odpadem nebo budou použity ke svému původnímu účelu nebo k dalším účelům, avšak vyjma energetického využití.

Opatření:

- Podporovat, zachovat a dále rozvíjet funkční systém zpětného odběru odpadních baterií a akumulátorů za účelem zajištění splnění cílů.
- Podporovat spolupráci výrobců a kolektivních systémů v rámci systému zpětného odběru, například s ohledem na kvalitu a kontrolu evidovaných dat, dostupnost sběrné sítě pro spotřebitele nebo realizaci osvětových a informačních kampaní s cílem zvýšení množství zpětně odebraných odpadních baterií a akumulátorů.

Závazná část

- c) Podporovat aplikaci v rámci systému zpětného odběru zjednodušený odpadový režim pro nakládání s odpady při sběru a přepravě odpadních baterií a akumulátorů.
- d) U výrobků, u kterých je to možné, podporovat ekomodulaci prostřednictvím výrobců a kolektivních systémů.
- e) Podporovat posílení kontrolní činnosti vůči výrobcům a kolektivním systémům, včetně kontroly efektivního vynakládání finančních prostředků vybraných v rámci systému zpětného odběru odpadních baterií a akumulátorů.
- f) Prohlubovat spolupráci výrobců a kolektivních systémů s komunální sférou a posilovat vazbu sběrné sítě na obecní systémy nakládání s komunálními odpady.
- g) Podporovat rozšíření Registru míst zpětného odběru pro baterie a akumulátory.
- h) Zintenzivnit informační kampaně a osvětu o správném nakládání s odpadními bateriemi.
- i) Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie odpadového hospodářství.
- j) Podporovat realizaci recyklačních technologií, které jsou šetrné k životnímu prostředí a nákladově efektivní.
- k) Podporovat bezpečné nakládání s odpadními bateriemi s obsahem lithia nebo jeho sloučenin.

3.7.4 Vozidla s ukončenou životností

Cíl:

Dosahovat vysoké míry využití při zpracování vozidel s ukončenou životností .

Dosáhnout míry opětovného použití, recyklace a využití při zpracování vybraných vozidel s ukončenou životností dle tabulky 22 (od roku 2020 a dále).

Tabulka 8: Cíle pro využití, recyklaci a opětovné použití frakcí vozidel (v %)

Cíle pro vybraná vozidla s ukončenou životností		
Rok	Využití a opětovné použití	Recyklace a opětovné použití
2020 a dále	95 %	85 %

Opatření:

- Dodržovat nastavení standardů pro sběr a zpracování vybraných vozidel s ukončenou životností , standardy pro opětovné použití dílů z vybraných vozidel s ukončenou životností a důsledně je vymáhat orgány státní správy a samosprávy.
- Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie odpadového hospodářství.
- Podporovat výzkum, vývoj, inovaci a implementaci postupů a technologií s pozitivním vlivem na zvýšení úrovně materiálového a energetického využití odpadů vzniklých při zpracování vozidel s ukončenou životností se zaměřením na využití surovin.
- Podporovat sběr a zpracování vybraných vozidel s ukončenou životností z prostředků vybraných na základě emisního poplatku
- Sběrná místa pro vybraná vozidla s ukončenou životností a informace o místech zveřejňovat prostřednictvím v Registru míst zpětného odběru.

3.7.5 Odpadní pneumatiky

Cíle:

a) **Zvýšit úroveň zpětného odběru** odpadních pneumatik.

Dosáhnout požadované úrovně zpětného odběru pneumatik viz Tabulka 9.

Tabulka 9: Cíl pro úroveň zpětného odběru odpadních pneumatik uvedených na trh v ČR (v %)

Cíl	
Rok	Zpětný odběr
2020	65 %
2021	70 %
2022 a dále	80 %

b) **Dosahovat vysoké míry využití při zpracování** odpadních pneumatik.

Dosáhnout míry využití odpadních pneumatik dle tabulky 20 (od roku 2020 dále) viz Tabulka 10.

Tabulka 10: Cíl pro využití odpadních pneumatik (v %)

Cíl	
Rok	Využití
2020 a dále	100 %

a) **Dosáhnout míry recyklace a přípravy k opětovnému použití** odpadních pneumatik dle tabulky 11

Tabulka 11: Cíle pro recyklaci a přípravu k opětovnému použití odpadních pneumatik (%)

Cíl	
Rok	Recyklace a opětovné použití
2021	10 %
2022	15 %
2023	25 %
2024	30 %

Opatření:

a) Podporovat spolupráci výrobců a kolektivních systémů v rámci systému zpětného odběru, například s ohledem na kvalitu a kontrolu evidovaných dat, dostupnost sběrné sítě pro spotřebitele nebo realizaci osvětových a informačních kampaní s cílem zvýšení množství zpětně

odebraných odpadních pneumatik.

- b) Zaměřit se na vyrovnání míry financování zpětného odběru a využití pneumatik mezi individuálně plnícími výrobci a výrobci plnicími v rámci kolektivního plnění.
- c) Aplikovat v rámci systému zpětného odběru zjednodušený odpadový režim pro nakládání s odpadními pneumatikami.
- d) U výrobků, u kterých je to možné, podporovat ekomodulaci prostřednictvím výrobců a kolektivních systémů.
- e) Podporovat posílení kontrolní činnosti vůči výrobcům a kolektivním systémům, včetně kontroly efektivního vynakládání finančních prostředků vybraných v rámci systému zpětného odběru odpadních pneumatik.
- f) Podporovat spolupráci výrobců a kolektivních systémů s obcemi.
- g) Podporovat zvyšování počtu míst zpětného odběru pneumatik.
- h) Podporovat rozšíření Registru míst zpětného odběru o místa zpětného odběru pneumatik.
- i) Zintenzivnit informační kampaně a osvětu na podporu správného nakládání s odpadními pneumatikami, za účelem minimalizace odkládání pneumatik mimo místa zpětného odběru.
- j) Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie nakládání s odpady.
- k) Podporovat výzkum a vývoj recyklačních a dalších zpracovatelských technologií, které jsou šetrné k životnímu prostředí a nákladově efektivní.

3.8 Kaly z čistíren komunálních odpadních vod

Cíle:

- a) **Využívat kaly z čistíren komunálních odpadních vod materiálově se zaměřením zejména na využití fosforu, aplikovat vysoce kvalitní kaly do půdy a využívat kaly energeticky.**
- b) **Snižovat množství rizikových látek v kalech z čistíren komunálních odpadních vod.**

Opatření:

- a) Sledovat a hodnotit množství kalů z čistíren komunálních odpadních vod a množství těchto kalů využitých k aplikaci na půdu (kompostování a přímé použití kalů na zemědělské půdě).
- b) Důsledně kontrolovat legislativně stanovené mikrobiologické a chemické parametry upravených kalů určených k aplikaci na půdu.
- c) Podporovat z veřejných zdrojů investice spojené s technologiemi nakládání s kaly z čistíren odpadních vod zejména předcházení vniku reziduí při zachování potenciálu kalů jako zdroje živin (fosfor a další) a organických látek, včetně energetického využívání kalů z čistíren komunálních odpadních vod s odpovídající produkcí kalů.
- d) Podporovat a upřednostňovat využití kalů z čistíren komunálních odpadních vod vznikajících v České republice před využitím kalů přivezených ze zahraničí.
- e) Podporovat výzkum zaměřený na monitorování obsahu reziduí léčiv a přípravků osobní hygieny a ostatních rizikových látek (mikroplasty) v odpadních vodách a jejich průniku do kalů z čistíren komunálních odpadních vod včetně výzkumu zaměřeného na možnost předcházení těchto látek v odpadních vodách .
- f) Průběžně vyhodnocovat výsledky výzkumu, navrhovat a realizovat opatření k nakládání s kaly z čistíren komunálních odpadních vod s ohledem na ochranu lidského zdraví a životního prostředí včetně opatření na předcházení vzniku rizikových látek v odpadních vodách v souladu s vývojem v EU.
- g) Provádět a podporovat osvětové kampaně zaměřené zejména na veřejnost, k odstraňování léčiv, chemických prostředků a odpadů v souladu s právními předpisy v této oblasti tj. odstraňování mimo kanalizační sítě.

3.9 Odpadní oleje

Cíl:

Zvyšovat materiálové a energetické využití odpadních olejů.

Opatření:

- a) Zabránit mísení olejů v místech jejich vzniku s jinými odpady nebo látkami, realizovat vhodné soustřeďování a skladování olejů s ohledem na jejich následné využití.
- b) Odpadní oleje přednostně regenerovat a recyklovat, oleje nevhodné k materiálovému využití energeticky využívat v souladu s platnou právní úpravou.
- c) Dodržovat hierarchii odpadového hospodářství.
- d) Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie odpadového hospodářství.

3.10 Odpady ze zdravotnické a veterinární péče

Cíl:

Minimalizovat negativní účinky při nakládání s odpady ze zdravotnické a veterinární péče na lidské zdraví a životní prostředí.

Opatření:

- a) Podporovat spolupráci mezi MŽP a Ministerstvem zdravotnictví pro legislativní stanovení pravidel pro nakládání s odpady ze zdravotní a veterinární péče se zaměřením na bezpečné soustředování, sběr, úpravu, přepravu, odstraňování a případné využití odpadů ze zdravotnických, veterinárních a jím podobných zařízení, například domácí péče a samoléčení.
- b) S odpady ze zdravotní a veterinární péče s nebezpečnými vlastnostmi nakládat v souladu s hierarchií odpadového hospodářství a dle dostupných technologií s upřednostněním nejlepších dostupných technik.
- c) Podporovat výstavbu a modernizaci kapacit pro bezpečné energetické využití nebo spalování odpadů ze zdravotní péče (ostatních i nebezpečných) a zlepšovat připravenost a odolnost na podobné situace jako byla pandemie COVID-19.
- d) Podporovat spolupráci mezi MŽP a Ministerstvem zdravotnictví pro legislativní stanovení parametrů pro účinnost hygienizace dekontaminačních zařízení včetně parametrů kvality s návaznou kontrolou.
- e) Navázat spolupráci se zainteresovanými stranami v oblasti osvěty nakládání s odpady ze zdravotnických, veterinárních a jím podobných zařízení s cílem zabezpečit nakládání s odpadem z těchto zařízení v souladu s platnou právní úpravou se zaměřením zejména na důsledné oddělování od odpadu komunálního a zařazování odpadu do kategorie dle jeho skutečných vlastností

3.11 Specifické skupiny nebezpečných odpadů

3.11.1 Odpady a zařízení s obsahem polychlorovaných bifenyly

Cíle:

- a) **Předat veškerá zařízení a odpady s obsahem polychlorovaných bifenyly do konce roku 2025 do zařízení pro nakládání s odpady a odpady s obsahem polychlorovaných bifenyly do této doby dekontaminovat.**
- b) **Odstranit odpady s obsahem polychlorovaných bifenyly v držení oprávněných osob k nakládání s odpady do konce roku 2028.**

Opatření:

- a) Lehce kontaminovaná zařízení a zařízení s obsahem polychlorovaných bifenyly a objemem náplně menším než 5 l předat do zařízení pro nakládání s tímto druhem odpadu nebo je dekontaminovat nejdéle do konce roku 2025.
- b) Metodicky stanovit možnosti zjišťování obsahu PCB v provozovaných nebo provozuschopných zařízeních.

3.11.2 Odpady s obsahem perzistentních organických znečišťujících látek

Cíle:

- a) **Zvýšit povědomí o perzistentních organických znečišťujících látkách a jejich účincích na lidské zdraví a životní prostředí.**
- b) **Omezit vstup perzistentních organických znečišťujících látek z odpadů s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1021 ze dne 20. června 2019 o perzistentních organických znečišťujících látkách (přepřacované znění), v platném znění.**

Opatření:

- a) Realizovat informační kampaně zaměřené na možnost výskytu perzistentních organických znečišťujících látek v odpadech.
- b) Zaměřit kontroly výskytu a plnění limitních hodnot perzistentních organických znečišťujících látek podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1021 ze dne 20. června 2019 o perzistentních organických znečišťujících látkách (přepřacované znění), v platném znění.
- c) Podporovat vypracování metodiky pro kontrolu výskytu perzistentních organických znečišťujících látek ve vybraných odpadech.
- d) Identifikovat zdroje možných úniků perzistentních organických znečišťujících látek.
- e) Zabývat se možností kontroly obsahu perzistentních organických znečišťujících látek ve vybraných odpadových tocích se zaměřením na nové a nově přijímané perzistentní organické znečišťující látky.

3.11.3 Odpady s obsahem azbestu

Cíl:

Minimalizovat možné negativní účinky při nakládání s odpady s obsahem azbestu na lidské zdraví a životní prostředí.

Opatření:

- a) Provádět trvalou osvětu a kontrolu dodržování bezpečného nakládání s odpady s obsahem azbestu a hygieny práce při nakládání s azbestem.
- b) Akceptovat ekonomicky zvýhodněné odstraňování odpadů s obsahem azbestu.

3.12 Další skupiny odpadů

3.12.1 Vedlejší produkty živočišného původu⁴ biologický odpad z kuchyní a stravoven⁵

Cíle:

- a) **Snižovat množství biologicky rozložitelných odpadů z kuchyní a stravoven a vedlejších produktů živočišného původu ve směsném komunálním odpadu, které jsou původem z domácností, veřejných stravovacích zařízení (restaurace, občerstvení) a centrálních kuchyní (nemocnice, školy a další obdobná zařízení).**
- b) **Správně nakládat s biologickým odpadem z kuchyní a stravoven a vedlejšími produkty živočišného původu, a tak snižovat negativní účinky spojené s nakládáním s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.**

Opatření:

- a) Podporovat vytvoření systému odděleného soustředování, pravidelného sběru a svozu biologického odpadu z kuchyní, stravoven a z domácností a vedlejších produktů živočišného původu do povolených zpracovatelských zařízení, zejména bioplynových stanic a kompostáren.
- b) Zajistit podmínky pro oddělené soustředování a sběr použitých stolních olejů a tuků původem veřejných stravovacích zařízení, centrálních kuchyní a domácností.
- c) Podporovat rozvoj systému odděleného soustředování, sběru a svozu biologického odpadu z kuchyní, stravoven a použitých stolních olejů a tuků od původců a z domácností.
- d) Podporovat rozvoj zařízení pro zpracování biologického odpadu z kuchyní, stravoven, odpadních olejů a tuků, zvláště zařízení sloužících k výrobě energie (bioplynové stanice, zpracování na bionaftu nebo jiné produkty pro technické využití) a zařízení kompostáren vybavených technologií pro hygienizaci odpadu podle požadavků nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o vedlejších produktech živočišného původu.
- e) Důsledně kontrolovat nakládání s biologickým odpadem z kuchyní a stravoven a s vedlejšími produkty živočišného původu v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009.
- f) Provádět a podporovat osvětové kampaně k nakládání s biologickým odpadem z kuchyní a stravoven a vedlejšími produkty živočišného původu v souladu s právními předpisy v této oblasti.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ze dne 21. října 2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu).

⁵ Nařízení Komise (EU) č. 142/2011 ze dne 25. února 2011, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a provádění směrnice Rady 97/78/ES, pokud jde o určité vzorky a předměty osvobozené od veterinárních kontrol na hranici podle uvedené směrnice.

3.12.2 Odpady železných a neželezných kovů

Cíl:

Zpracovávat kovové odpady a výrobky s ukončenou životností na materiály za účelem náhrady primárních surovin.

Zásady:

- a) Pohlížet na kovové odpady železných a neželezných kovů a odpady drahých kovů jako na strategické suroviny pro průmysl ČR v souladu se Surovinovou politikou ČR.
- b) Nakládat s železnými a hliníkovými šroty mimo odpadový režim výhradně na základě nařízení Rady (EU) č. 333/2011 ze dne 31. března 2011, kterým se stanoví kritéria vymezující, kdy určité typy kovového šrotu přestávají být odpadem ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES.
- c) Nakládat s měděným šrotem mimo odpadový režim výhradně na základě nařízení Komise (EU) č. 715/2013 ze dne 25. července 2013, kterým se stanoví kritéria vymezující, kdy měděný šrot přestává být odpadem ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES.

Opatření:

- a) Rozšiřovat počet míst zpětného odběru výrobků s ukončenou životností v rámci systémů zpětného odběru a rozšířené odpovědnosti výrobců za účelem získání většího množství surovin strategických vzácných kovů.
- b) Podporovat rozvoj moderních kvalitních technologií zpracování výrobků s ukončenou životností v JMK.
- c) Kontrolovat a vyhodnocovat fungování sběrů kovového odpadu.
- d) Podporovat rozvoj technologií pro účinnější separaci železných a neželezných kovů pocházejících z energetického nebo materiálové využití odpadů.
- e) Podporovat maximální využití ocelového šrotu v České republice a Evropské unii za účelem posílení oběhového hospodářství

4 Zásady pro vytváření sítě zařízení pro nakládání s odpady

V JMK lze síť zařízení k nakládání s odpady rozdělit na:

- **zařízení s možným nadregionálním významem** uvedenou v Analytické části POH JMK, která tvoří zařízení pro: energetické využití; využití nebo odstranění nebezpečných odpadů (spalovny); využití nebo odstranění ostatních odpadů (sklárky); využití vhodných biologicky rozložitelných odpadů z obcí (kompostárny a bioplynové stanice); dotřídění a úpravu odpadů a systémy svozu a přepravy odpadů včetně překládacích stanic a dále systémy sběru využitelných, objemných, nebezpečných, směsných a dalších odpadů, včetně zpětného odběru výrobků a zařízení a technologie pro zpracování a materiálové využití vytríděných a upravených odpadů;
- **zařízení nutná pro zajištění funkčnosti sítě zařízení k nakládání s odpady** uvedená v Analytické části POH JMK, která tvoří zařízení pro využití „druhotných surovin“ a demontážní linky na vybrané výrobky s ukončenou životností (včetně vozidel s ukončenou životností);
- **doplňková zařízení** uvedená v Analytické části POH JMK, která tvoří zařízení: sběru a výkupu a spoluspalování odpadů.

Cílem POH JMK je vytvořit komplexní a přiměřenou síť zařízení k nakládání s odpady v JMK provázanou na celostátní úroveň v souladu s principy „soběstačnosti a blízkosti“, a zároveň s úmyslem vycházet z hierarchie nakládání s odpady a podporovat moderní technologie s environmentálně přidanou hodnotou, bude vyvážená a efektivně fungující síť zařízení pro nakládání s odpady a zahrnovat skupiny zařízení o různých kapacitách a významu s ohledem na začlenění jednotlivých zařízení do systému hospodaření s odpady na lokální, regionální i nadregionální úrovni. Síť zařízení k nakládání s odpady by měla zahrnovat i moderní inovativní technologie.

Síť zařízení k nakládání s odpady JMK je nutno optimálně nastavit hlavně z regionálního hlediska JMK. Možnost získání povolení k provozu bude mít každé zařízení v JMK, které splní zákonné požadavky pro svůj provoz a bude v souladu s POH JMK. Bude sledována reálná potřebnost, ekonomická konkurenceschopnost a udržitelnost zařízení pro nakládání s odpady v JMK.

POH JMK nastavená síť zařízení k nakládání s odpady tak bude mít zásadní význam pro směřování podpory těmto zařízení z veřejných zdrojů.

Optimalizace sítě zařízení v JMK byla umožněna rovněž díky finanční podpoře z Operačního programu Životní prostředí 2014 - 2020 v rámci realizace strukturální podpory Evropské unie pro ČR. Operační program Životní prostředí je pro budoucí období nastaven za účelem plnění cílů POH ČR.

U zařízení nadregionálního významu v JMK, kterými budou například zařízení pro materiálové a energetické využití odpadů, je nutné zohlednit mezikrajsovou spolupráci.

JMK si systémově stanoví primární potřeby a kapacity zařízení pro nakládání s odpady a jejich využívání na svém území ve vazbě na odpadové hospodářství a aktuální stav plnění cílů POH ČR a POH JMK.

Stávající síť zařízení Jihomoravského kraje se sestává zejména z těchto zařízení a systémů:

- Zařízení pro energetické využívání odpadů (SAKO Brno a.s.).
- Spalovny nebezpečných odpadů (EKOTERMEX a.s., Nemocnice Znojmo p.o.).
- Sklárky s výhledem ukládání odpadů do roku 2030.
- Dotřídovací linky na využitelný odpad (papír, plast, sklo popř. kov).
- Bioplynová stanice s využíváním i vedlejších produktů živočišného původu (EFG Vyškov BPS s.r.o., Ústav využití plynu Brno, s.r.o.).
- Kompostárny (s kapacitou větší jak 1000 t/rok).
- Překladiště materiálové a energeticky využitelných odpadů.

- Zařízení pro objemovou úpravu energeticky a materiálově využitelných odpadů (odklon od skládkování).
- Výroba paliv z odpadů.
- Zpracování stavebních a demoličních odpadů – materiálové využití.
- Využití odpadů - zasypávání.
- Materiálové využití odpadů plastů.
- Sběr a zpracování autovraků.
- Zpracování elektrozařízení (popř. zpětný odběr elektrozařízení).
- Sběrné dvory obcí.
- Systém přímého sběru odpadů od občanů a živnostníků zapojených do systému nakládání s komunálními odpady.
- Systémy nakládání s průmyslovými odpady.
- Zařízení pro zpracování nebezpečných odpadů způsobem dekontaminace/biodegradace.
- Zařízení pro nakládání s kaly z čistíren odpadních vod s ohledem na biologické riziko.
- Nové a jiné technologie v souladu s nejlepšími dostupnými technikami (BAT), v souladu s hierarchií nakládání s odpady a v souladu se stanovenými zásadami.

4.1 Komplexní síť zařízení k nakládání s odpady

Na základě aktuálního stavu plnění cílů POH ČR a POH JMK bude komplexní síť zařízení k nakládání s odpady v JMK optimálně nastavena jak z regionálního, tak celostátního hlediska v souladu s POH ČR.

Cíl:

Vytvořit a koordinovat komplexní, přiměřenou a efektivní síť zařízení pro nakládání s odpady na území Jihomoravského kraje.

Síť zařízení k nakládání s odpady v Jihomoravském kraji, která je z velké části analogická se sítí zařízení stanovenou v ČR

Základní členění zařízení a příklady:

- a) Zařízení pro přípravu k opětovnému použití.
- b) Zařízení pro materiálové využití a recyklaci ostatních odpadů.
- c) Zařízení pro materiálové využití a recyklaci nebezpečných odpadů.
- d) Zařízení pro materiálové využití, energetické využití biologicky rozložitelných odpadů a biologicky rozložitelných komunálních odpadů (např. zařízení založená na aerobním rozkladu - kompostárny, zařízení založená na anaerobním rozkladu - bioplynové stanice).
- e) Zařízení pro využití kalů z čistíren odpadních vod (např. kompostárny).
- f) Zařízení k úpravě odpadů před jejich využitím nebo odstraněním (biologické procesy (např. biodegradace), fyzikálně-chemické procesy (např. neutralizace), biologické a fyzikálně-chemické procesy (např. úprava kalů), mechanické úpravy (např. dotřídění, demontáž, drcení), mechanicko-biologická úprava).
- g) Zařízení ke sběru odpadů, zařízení ke zpracování a sběru vozidel s ukončenou životností, zařízení ke zpracování a sběru elektrozařízení.
- h) Zařízení pro energetické využití odpadů (např. zařízení k energetickému využití komunálních odpadů - ZEVO).
- i) Zařízení pro separaci kovů z odpadů ze zařízení pro energetické využití komunálních odpadů.
- j) Zařízení pro spalování odpadů.
- k) Zařízení pro odstranění ostatních odpadů (např. skládky).
- l) Zařízení pro odstranění nebezpečných odpadů (např. skládky, spalovny).
- m) Zařízení pro skladování odpadů.

Systémy odděleného soustřeďování a sběru odpadů:

- a) Oddělené soustřeďování (tříděný sběr) využitelných složek do barevně rozlišených sběrných nádob, velkokapacitních kontejnerů, případně pytlový sběr.
- b) Oddělené soustřeďování biologického odpadu jak rostlinného, tak živočišného původu do speciálních sběrných nádob, případně pytlový sběr.
- c) Sběrné dvory pro sběr objemného odpadu, nebezpečných odpadů, biologického odpadu, využitelných komunálních odpadů (kovů a dalších) a stavebních odpadů.
- d) Místa zpětného odběru výrobků s ukončenou životností (elektrozařízení, baterií, pneumatik).
- e) Sběr smíšeného komunálního odpadu do nádob a velkokapacitních kontejnerů.
- f) Sběr dalších odpadů (uliční smetky z čištění ulic a další).
- g) Zařízení ke sběru odpadů (sběrný odpadů pro kovy a další).

Systémy svozu a přepravy odpadů:

- a) Soubor speciálně vybavených automobilů ke svozu odpadu ze sběrných nádob všech druhů (včetně pytlového sběru). Vážní systémy pro automatické zjišťování hmotnosti sbíraných odpadů. Moderní systémy pro zjišťování objemu odpadů.
- b) Kontejnerové nosiče s velkokapacitními kontejnery.
- c) Logistické provozy, překládací stanice, zařízení pro úpravu objemu odpadů sloužící k zefektivnění přepravy odpadu na delší vzdálenosti.
- d) Automatizované a robotizované systémy podporující logistiku svozu odpadů.

Zásady:

- a) Podporovat výstavbu zařízení v souladu s hierarchií odpadového hospodářství.
- b) Podporovat vytvoření podmínek pro budování a modernizaci krajské sítě zařízení pro recyklaci odpadů.
- c) Podporovat vytvoření podmínek pro budování a modernizaci krajské sítě zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady.
- d) Podporovat návrhy nových zařízení v souladu s legislativními a technickými požadavky a nejlepšími dostupnými technikami.
- e) **Využívat stávající zařízení pro nakládání s odpady, která vyhovují požadované technické úrovni podle písmene d).**
- f) Podporovat inovativní recyklační technologie včetně chemické recyklace.
- g) Z veřejných zdrojů podporovat výstavbu a modernizaci zařízení pro nakládání s odpady, u kterých bude ekonomicky a technicky prokázána účelnost jejich provozování na regionální i celostátní úrovni, vzhledem k přiměřenosti stávající sítě zařízení a v souladu s POH JMK a POH ČR.
- h) V rámci procesu hodnocení vztahujícího se k podpoře z veřejných zdrojů posuzovat zařízení pro nakládání s odpady z pohledu zajištění vstupů příslušných druhů odpadů, s nimiž bude nakládáno, včetně posouzení podkladů dokládajících, že v dané oblasti je dostatek odpadů pro technologii nebo systém pro nakládání s odpady a že zařízení je adekvátní z hlediska kapacity.
- i) V rámci procesu hodnocení vztahujícího se k podpoře z veřejných zdrojů posuzovat zařízení pro nakládání s odpady z pohledu smluvního zajištění odbytu výstupů ze zařízení.
- j) **Při podpoře z veřejných zdrojů u materiálového využití biologicky rozložitelných odpadů klást důraz na dodržování uzavřeného cyklu, vyžadovat doložení zajištění odbytu pro využití kompostu na zemědělské půdě nebo k rekultivacím.**
- k) Preferovat a z veřejných zdrojů podporovat výstavbu zařízení pro nakládání s odpady, u kterých je výstupem dále materiálově využitelný produkt.
- l) **K podpoře z veřejných zdrojů doporučovat zařízení pro nakládání s odpady, odpovídající svou kapacitou regionálnímu významu, která budou platnou součástí systému JMK nakládání s odpady.**
- m) K prokázání potřebnosti zařízení s navrženou kapacitou v JMK a pro podporu tohoto zařízení z veřejných zdrojů bude třeba doporučující stanovisko kraje. Stanovisko kraje se bude opírat o soulad s platným POH JMK a o podklady prokazující deficit takovýchto zařízení identifikovaný v rámci vyhodnocení plnění cílů POH JMK.
- n) Zpracovat postupně požadavky na vytváření sítě zařízení pro nakládání s odpady do souboru výstupů územního plánování jako důležitý podklad pro rozhodování o dalším rozvoji (zejména průmyslových zón).
- o) Vytvořit podmínky pro dobudování sítě zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady v JMK.
- p) Nepodporovat výstavbu nových skládek odpadů.
- q) Informovat o kritériích a podmínkách stanovených na úrovni Evropské unie, kdy v zařízení odpad přestává být odpadem a eventuálně přistoupit k návrhu možných kritérií na národní úrovni.
- r) Podporovat v rámci výzkumných záměrů projekty zaměřené na vývoj nových technologií využití,

recyklace a zpracování odpadu nebo ověření dosud v ČR neprovozovaných technologií a zařízení pro nakládání s odpady.

Opatření:

- a) Průběžně vyhodnocovat síť zařízení pro nakládání s odpady na krajské úrovni.
- b) Vyhodnocovat síť zařízení pro nakládání s odpady na celostátní úrovni a možnosti jejího využití pro zpracování odpadů z JMK.
- c) Na základě aktuálního stavu plnění cílů POH JMK stanovovat potřebná zařízení pro nakládání s odpady v JMK.
- d) Na základě aktuálního stavu plnění cílů POH JMK stanovovat preferovaná a k podpoře z veřejných zdrojů doporučovaná zařízení pro nakládání s odpady JMK.

4.2 Sběr odpadů v JMK

V JMK se nadále bude rozvíjet systém sběru komunálních odpadů popsany v Analytické části POH JMK, aby byl dosažen cíl POH JMK vytvořit komplexní a přiměřenou síť zařízení k nakládání s odpady na krajské úrovni v souladu s hierarchií pro nakládání s odpady a maximálně využívat odpady jako zdroje surovin a rovněž za účelem snížení emisí skleníkových plynů pocházejících z odpadu na skládkách, rozvíjet systémy odděleného soustředování, sběru komunálních odpadů. I nadále budou zachovány zařízení ke sběru odpadů (sběrný a výkupný kovů a dalších odpadů) s omezením pro mobilní zařízení a kovové odpady, zpřísnit systém povolování a v případě porušení právních předpisů aplikovat zrušení povolení k provozu zařízení ke sběru odpadů.

Zásady pro sběr odpadů:

- a) U záměrů typu sběrných dvorů bude zajištěno shromažďování papíru, kovů, plastů, skla, textilu, objemného odpadu, nebezpečných složek komunálních odpadů a prostor pro místo zpětného odběru výrobků s ukončenou životností v rámci služby pro výrobce, a to zejména místa zpětného odběru elektrozařízení. Preferovány k podpoře z veřejných zdrojů budou sběrné dvory mající místo pro přebírání movitých věcí od občanů v rámci předcházení vzniku odpadu.
- b) Podporovat oddělené soustředování (tříděný sběr) využitelných složek komunálních odpadů, se zahrnutím obalové složky, prostřednictvím dostatečně četné a dostupné sítě sběrných míst v obcích, minimálně na papír, kovy, plasty a sklo, za předpokladu využití existujících systémů odděleného soustředování (tříděného sběru) odpadů, a sítě systémů zpětného odběru výrobků s ukončenou životností, které jsou zajišťovány povinnými osobami, tj. výrobci, dovozci, distributory.
- c) Podporovat oddělené soustředování biologického odpadu, a to jak rostlinného, tak i živočišného původu.
- d) Podporovat oddělené soustředování nebezpečných složek komunálních odpadů a dosáhnout environmentálně šetrného nakládání s odpady.
- e) V zařízeních ke sběru odpadů umožnit výkup odpadů od občanů (poskytnutí finančních prostředků za odpad) pouze v souladu s platnou právní úpravou.
- f) V místech zpětného odběru výrobků s ukončenou životností umožnit bezplatný odběr těchto výrobků od občanů.

5 Zásady pro rozhodování při přeshraniční přepravě, dovozu a vývozu odpadů

V zájmu dosažení cíle neohrožovat v důsledku přeshraničního pohybu odpadů zdraví lidí a životní prostředí a neohrožit plnění závazných cílů České republiky vyplývajících z evropské legislativy, postupovat při rozhodování ve věcech přeshraniční přepravy, dovozu a vývozu odpadů podle zásad vyplývajících z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006, o přepravě odpadů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení o přepravě odpadů“) a dle požadavků evropských předpisů, jimiž jsou pro Českou republiku stanoveny závazné cíle odpadového hospodářství.

Cíl:

Neohrožovat v důsledku přeshraničního pohybu odpadů lidské zdraví a životní prostředí a plnění povinností nebo závazných cílů ČR vyplývajících z evropských právních předpisů .

Zásady:

- a) MŽP při prosazování nařízení o přepravě odpadů spolupracuje se sousedními státy a v ČR s orgány veřejné správy, zejména v oblasti metodiky a kontroly přeshraniční přepravy odpadů.
- b) MŽP při posuzování záměru přeshraniční přepravy odpadu do ČR spolupracuje s příslušným krajským úřadem. MŽP může zakázat nebo omezit přepravu odpadu do ČR, pokud krajský úřad přepravu nedoporučí.
- c) Odpady vzniklé v ČR se přednostně využívají v ČR, není-li to možné, tak v jiných členských státech Evropské unie.
- d) Přeshraniční přeprava odpadů z ČR za účelem jejich odstranění se povoluje pouze v případě, že v ČR není dostatečná kapacita k odstranění daného druhu odpadu způsobem účinným a příznivým z hlediska vlivu na životní prostředí.
- e) Přeshraniční přeprava odpadů do ČR za účelem odstranění je zakázána, s výjimkou odpadů vzniklých v sousedních státech v důsledku živelních pohrom nebo za stavu nouze.
- f) Přeshraniční přeprava odpadů do ČR za účelem využití, včetně úprav před využitím, se povoluje jen do zařízení, která jsou provozována v souladu s platnými právními předpisy, mají dostatečnou kapacitu a jen pokud tím není ohroženo plnění povinností nebo závazných cílů ČR vyplývajících z evropských právních předpisů. Posuzují se všechny fáze nakládání s odpadem až do jeho předání do konečného zařízení k využití případně odstranění.
- g) MŽP může za účelem ochrany sítě zařízení zakázat nebo omezit přepravu odpadu do ČR za účelem energetického využití, včetně všech úprav odpadů, které energetickému využití předcházejí, pokud by v důsledku přeshraniční přepravy musel být odstraňován odpad vznikající v ČR nebo by musel být odpad vznikající v ČR zpracován způsobem, který není v souladu s POH JMK nebo povinností stanovenou v § 36 odst. 5 zákona o odpadech.
- h) MŽP může zakázat nebo omezit přepravu odpadů uvedených v příloze II Basilejské úmluvy⁶ do ČR v souladu s článkem 4 odst. 1 této úmluvy, pokud by v důsledku přeshraniční přepravy bylo ohroženo plnění povinností nebo cílů odpadového hospodářství stanovených v § 1 a příloze č. 1 zákona o odpadech.
- i) MŽP může za účelem ochrany sítě zařízení a infrastruktury pro nakládání s odpady zakázat nebo omezit přepravu dalších druhů odpadu do ČR, pokud by v důsledku přeshraniční přepravy bylo ohroženo plnění povinností nebo závazných cílů, které jsou pro ČR stanoveny evropskými právními předpisy.
- j) Využití odpadů (zejména kalů z čistíren komunálních odpadních vod) vznikajících v ČR (potažmo v JMK) má přednost před využitím odpadů dovezených ze zahraničí.

⁶ Basilejská úmluva o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování, uvedené ve Sbírce právních předpisů České republiky pod č. 6/2015 Sb. m. s. (která nabyla účinnosti dne 5. května 1992).

6 Opatření k omezení odkládání odpadů mimo místa k tomu určená a zajištění nakládání s odpady, jejichž vlastník není znám nebo zanikl

Cíle:

- a) **Omezit odkládání odpadů mimo místa k tomu určená.**
- b) **Zajistit správné nakládání s odpady odloženými mimo místa k tomu určená a s odpady jejichž vlastník není znám nebo zanikl.**

V zájmu dosažení cíle přijmout zejména na úrovni obcí, i JMK, následující opatření:

Opatření:

- a) Vymáhat odpovědnost majiteli nemovité věci, na které se nachází odpad, jehož původce není znám, aby zamezil návozu dalších odpadů.
- b) Podpořit nastavení systému financování nakládání s odpadem (úklidu odpadu), jehož původce není znám.
- c) Podpořit vymáhání povinnosti vlastníka nemovité věci, ve které byla provozovna původce odpadu nebo odpadové zařízení, aby zajistil odklizení umístěného odpadu, pokud tak v případě ukončení činnosti neučiní původce nebo provozovatel zařízení.
- d) Podporovat efektivní tvorbu programů osvěty a výchovy na úrovni samospráv měst a obcí včetně podpory, zejména formou zajištění financování těchto programů.
- e) Zapojení veřejnosti do programů a akcí vedoucích k formování pozitivního postoje k udržení čistoty prostředí a správného nakládání s odpady.
- f) Aktivní zapojení výrobců při tvorbě programů marketingových kampaní pro spotřebitele jejich produktů nebo služeb.
- g) Efektivně využívat udělování pokut za znečišťování veřejných prostranství⁷.
- h) Podporovat zvýšení maximální hranice výše pokuty přestupku neoprávněného odkládání odpadů mimo vyhrazená místa.
- i) Zaměřit kontrolu obecních úřadů na neoprávněné využívání obecních systémů k nakládání s odpady ze strany právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání.
- j) Zapojoval na základě smlouvy právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání do obecních systémů nakládání s odpady.
- k) Informovat občany a podnikatelské subjekty o možnostech pokutování za aktivity spojené s odkládáním odpadů mimo místa k tomu určená.
- l) Podporovat optimální nastavení systému a logistiku sběru a svozu odpadů na úrovni obcí (směsného komunálního odpadu, vytríděných složek komunálních odpadů, objemného nebo nebezpečného odpadu, odpadů z odpadkových košů z veřejných prostranství a čištění veřejných prostranství).
- m) Podpořit zavedení na úrovni obcí komunikačních kanálů, přes které by občané měli možnost hlásit nelegálně uložené odpady na veřejných prostranstvích nebo přechodné uložení odpadů v okolí sběrných hnízd a kontejnerů.
- n) Využívat institutu veřejně prospěšných prací či institutu veřejné služby ze strany samospráv obcí pro zajištění úklidu a obsluhy veřejných prostranství, včetně aktivit spojených s odstraňováním odpadů odložených mimo místa k tomu určená.

⁷) § 47 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

7 Omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí

Účelem je předcházet vzniku jednorázových plastových odpadů a dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí, zejména na vodní prostředí a lidské zdraví, zejména v souladu s ustanoveními zákona č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí.

Cíl:

- a) Dosáhnout do roku 2026 v porovnání s rokem 2022 snížení spotřeby vybraných plastových výrobků na jedno použití.**

Vztahuje se na níže uvedené výrobky:

- 1) **Nápojové kelímky**, včetně jejich uzávěrů a víček.
- 2) **Nádoby na potraviny** jako jsou krabičky s víkem či bez něj, jež se používají k pojmnutí potravin (dále jen "nádob na potraviny"), které:
 - a) jsou určeny k okamžité spotřebě, a to buď na místě, nebo k odnesení s sebou,
 - b) jsou obvykle spotřebovány z této nádoby,
 - c) jsou připraveny ke spotřebě bez jakékoli další přípravy, jako je vaření nebo ohřívání, včetně nádob na potraviny používaných pro rychlé občerstvení nebo jiná jídla připravená k okamžité spotřebě, s výjimkou nádob na nápoje, talířů a sáčků a balení obsahujících potraviny.

Tabulka 12: Cíl pro snížení spotřeby plastových nápojových kelímků a nádob na potraviny na jedno použití (kg/obyv./rok)

Cíl	
2026	Spotřeba 2026 < spotřeba v roce 2022

Opatření:

- a) Podporovat zavádění opatření k realizaci opatření pro k omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí (EVVO, dotace OPŽP).
- b) Kontrolovat opatření vedoucí k omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí zejména při veřejných akcích pořádaných JMK nebo na kterých se JMK podílí.
- c) Provádět osvětu a poskytovat informace pro dosažení cíle kvantitativního snížení spotřeby vybraných plastových výrobků.

Cíl:

- b) Nevádět na trh výrobky z oxo-rozložitelných plastů a vybrané plastové výrobky na jedno použití.**

Vztahuje se na níže uvedenou skupinu výrobků:

- 1) **Vatové tyčinky**, na které se nepoužije právní předpis upravující zdravotnické prostředky.
- 2) **Příbory** (vidličky, nože, lžíce, jídelní hůlky).
- 3) **Talíře**.
- 4) **Brčka**, na která se nepoužije předpis upravující zdravotnické prostředky.
- 5) **Nápojová míchátká**.
- 6) **Tyčky k uchycení a podpěře balónků**, kromě balónků pro průmyslové či jiné profesionální použití a upotřebení, jež nejsou distribuovány spotřebitelům, včetně mechanismů těchto tyček.
- 7) **Nádoby na potraviny vyrobené z expandovaného polystyrenu**.
- 8) **Nádoby na nápoje vyrobené z expandovaného polystyrenu**, včetně jejich uzávěrů a víček.
- 9) **Nápojové kelímky vyrobené z expandovaného polystyrenu, včetně jejich uzávěrů a víček**.

Opatření:

- a) Kontrolovat dodržování opatření dle zákona č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí.

Cíl:

- c) **Správně označovat vybrané plastové výrobky na jedno použití na jejich obalech nebo samotných výrobcích.**

Vztahuje se na níže uvedenou skupinu výrobků:

- 1) **Hygienické vložky a tampony a aplikátory tamponů**.
- 2) **Předvlhčené ubrousky pro osobní hygienu**.
- 3) **Předvlhčené ubrousky pro péči o domácnost**.
- 4) **Tabákové výrobky s filtry a filtry** uváděné na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky.
- 5) **Nápojové kelímky**.

Opatření:

- a) Kontrolovat dodržování opatření dle zákona č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí.
- b) Podporovat zajištění informační podpory pro správné označení⁸ plastových výrobků na jedno použití u veřejnosti.
- c) Zajistit u veřejnosti informační podporu pro označení prodejních a skupinových obalů⁹ těchto výrobků, s výjimkou nápojových kelímků, u kterých se označení umístí na samotný výrobek. Pokud se v místě nákupu nashromáždí více prodejních jednotek, musí být každá prodejní jednotka na svém obale opatřena tímto označením.

⁸ Harmonizované specifikace pro označení vybraných plastových výrobků se stanoví Prováděcím nařízením Komise (EU)

2020/2151, ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví pravidla pro harmonizované specifikace pro označování plastových výrobků na jedno použití uvedených v části D přílohy směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí.

⁹ Prodejními a skupinovými obaly se rozumí prodejní a skupinové obaly podle zákona o obalech.

Cíl:

- d) Zavést systémy rozšířené odpovědnosti výrobce pro vybrané plastové výrobky na jedno použití.**

Vztahuje se na níže uvedenou skupinu výrobků:

- 1) **Nádoby na potraviny.**
- 2) **Sáčky a balení z pružného materiálu**, které obsahují potraviny určené k okamžité spotřebě bez jakékoli další přípravy (dále jen „sáček a balení z pružného materiálu“).
- 3) **Nádoby na nápoje o objemu až 3 litry.**
- 4) **Nápojové kelímky, včetně jejich uzávěrů a víček.**
- 5) **Lehké plastové nákupní tašky.**
- 6) **Vlhčené ubrousky.**
- 7) **Balónky.**
- 8) **Tabákové výrobky s filtry a filtry** uváděné na trh v kombinaci s tabákovými výrobky.

Opatření:

- a) Kontrolovat dodržování opatření dle zákona č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí.
- b) Podporovat osvětu k uvedeným výrobkům; na sběr odpadu z těch výrobků, které jsou soustředěny v rámci obecních systémů, včetně infrastruktury, provozu, následné přepravy a zpracování tohoto odpadu.
- c) Podporovat osvětu povinnost hradit ze strany výrobců tabákových výrobků s filtry a filtrů obcím náklady vynaložené na úklid odpadu z těchto vybraných plastových výrobků, jehož se koneční uživatelé zbavují mimo místa k tomu určená k jeho odkládání, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu a soustřeďování odpadu z těchto vybraných plastových výrobků v rámci obecního systému, jeho přepravu a zpracování.

Cíl:

- e) Zajistit osvětu a informovanost spotřebitelů a podnícení odpovědného spotřebitelského chování za účelem snížení množství odhozených odpadů z plastových výrobků na jedno použití.**

Vztahuje se na následující skupinu výrobků.

- 1) **Nádoby na potraviny.**
- 2) **Sáčky a balení z pružného materiálu.**
- 3) **Nádoby na nápoje o objemu až 3 litry.**
- 4) **Nápojové kelímky, včetně jejich uzávěrů a víček.**
- 5) **Tabákové výrobky s filtry a filtry** uváděné na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky.
- 6) **Předvlhčené ubrousky pro osobní hygienu a péči o domácnost.**
- 7) **Balónky.**
- 8) **Lehké plastové nákupní tašky.**
- 9) **Hygienické vložky a tampony a aplikátory tamponů.**
- 10) **Lovná zařízení** (lovným zařízením je jakákoli část nebo součást zařízení, která se používá při rybolovu nebo v akvakultuře k zasažení, zachycení nebo chovu biologických mořských zdrojů nebo která pluje na mořské hladině a používá se za účelem přilákat a ulovit nebo chovat tyto biologické mořské zdroje).

Opatření:

- a) Pro uvedené výrobky provádět informační kampaně a osvětu.
- b) Provádět osvětu a poskytovat informace o dostupnosti opětovně použitelných alternativ, systémech opětovného použití uvedených plastových výrobků na jedno použití a lovných zařízení a o způsobech nakládání s odpady z uvedených plastových výrobků na jedno použití a lovných zařízení, jakož i o osvědčených postupech správného nakládání s odpady, které neohrožují lidské zdraví a nepoškozují životní prostředí.
- c) Poskytovat informace o negativních dopadech zbavování se odpadů mimo místa určená k odkládání odpadu a jiného nevhodného odstraňování odpadů z uvedených plastových výrobků na jedno použití a lovných zařízení obsahujících plasty na životní prostředí, zejména na mořské prostředí.
- d) Poskytovat informace o dopadech nevhodných způsobů odstraňování odpadu z plastových výrobků na jedno použití na kanalizační síť.

8 Program předcházení vzniku odpadů Jihomoravského kraje

V souladu s požadavkem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic je do Plánu odpadového hospodářství JMK začleněn Program předcházení vzniku odpadů JMK (dále zkráceně „Program PVO JMK“ nebo „PPVO JMK“).

Program PVO JMK široce zasahuje různá odvětví hospodářství JMK, dotýká se nejen sektoru nakládání s odpady, ale rovněž těžebního a výrobního průmyslu, designu, služeb, vzdělávání a osvěty, veřejné i soukromé spotřeby. Rovněž se zde promítá snaha snižovat spotřebu primárních surovin a energií. Tento rozměr musel být zohledněn při přípravě cílů a opatření.

Cíle a opatření PPVO JMK jsou nastaveny takovým způsobem, aby jejich účinek byl efektivní.

Prevence v odpadovém hospodářství bude směřovat jak ke snižování množství vznikajících odpadů, tak ke snižování jejich nebezpečných vlastností, které mají nepříznivý dopad na životní prostředí a zdraví obyvatel. Za prevenci v této oblasti je rovněž považováno opětovné využití výrobků a příprava k němu. Cíle a opatření PPVO jsou zaměřeny obecně na prevenci vzniku odpadů se zdůrazněním prevence u vybraných toků.

Hlavní přínosy Programu PVO JMK lze očekávat v oblasti zabezpečení dostupných informací na různých úrovních, zvýšení povědomí o problematice, zvýšení pocitu vlastní zodpovědnosti, reálného prosazování opatření jak u občana, institucí, tak u zainteresované podnikatelské sféry, zvyšování konkurenceschopnosti zapojených subjektů JMK a celé České republiky, rozvoje vědy a výzkumu v oblasti prevence vzniku odpadů.

V souvislosti s tím, že se Program předcházení vzniku odpadů JMK hlouběji zaměřuje na vytipované toky odpadů, jsou následující uvedená opatření pouze omezeným výčtem možných kroků v oblasti prevence odpadů.

Hlavní cíl:

Maximálně předcházet vzniku odpadů, snižovat produkci odpadů a spotřebu primárních zdrojů.

Dílčí cíle:

- a) **Zajišťovat komplexní informační podporu o problematice předcházení vzniku odpadů.**
- b) **Podporovat modely trvale udržitelné výroby a spotřeby, zaměřit se na výrobky obsahující kritické**

suroviny (Evropská komise považuje za kritické takové suroviny, které mají zásadní hospodářský význam, ale není možné je spolehlivě těžit v rámci Evropské unie, a proto musí být z velké části do ní dováženy).

- c) **Vytvořit podmínky pro snižování surovinových a energetických zdrojů ve výrobních odvětvích a podporovat využívání „druhotných surovin“ v souvislosti s dalšími strategickými dokumenty (zejména Politika druhotných surovin ČR apod.).**
- d) **Podporovat zavádění nízkoodpadových a bezodpadových a inovativních technologií šetřící vstupní suroviny a materiály.**
- e) **Aktivně využívat dobrovolné nástroje.**
- f) **Snižovat produkci potravinových odpadů.**
- g) **Stabilizovat a následně snižovat produkci složek komunálního odpadu, které nejsou vhodné pro přípravu k opětovnému použití nebo recyklaci.**
- h) **Stabilizovat produkci nebezpečných odpadů, stavebních a demoličních odpadů a snižovat obsah nebezpečných látek v materiálech a výrobcích, aniž by byly dotčeny harmonizované právní požadavky týkající se těchto materiálů a výrobků.**
- i) **Podporovat činnost charitativních středisek a organizací, servisních a opravárenských služeb za účelem prodlužování životnosti a opětovného používání výrobků a materiálů, zejména elektrozařízení, textilu, nábytku a stavebních materiálů.**
- j) **Stabilizovat produkci odpadů výrobků s ukončenou životností a zvýšit prosazování problematiky předcházení vzniku odpadů v aktivitách a činnostech kolektivních systémů a systémů zpětně odebíraných výrobků.**
- k) **Podporovat aktivní úlohu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti podpory předcházení vzniku odpadů.**
- l) **Identifikovat výrobky, jež jsou hlavními zdroji znečištění odpady v životním prostředí, přijmout vhodná opatření k předcházení a snižování znečištění životního prostředí odpady z těchto výrobků a tím přispět k cíli udržitelného rozvoje Organizace spojených národů usilujícího o prevenci a významné snížení všech typů znečištění.**

Dále uvedená opatření vycházejí z POH ČR. Opatření jsou navrhována tak, aby byla rovněž v souladu s novým Operačním programem Životní prostředí na období 2014 - 2020. Rovněž jsou zohledněny trendy vývoje odpadového hospodářství na úrovni Evropské unie a realizovaná prevenční opatření v zahraničí.

Opatření:

- a) Zajistit přístupnou informační základnu o problematice předcházení vzniku odpadů na všech úrovních.
- b) Zajišťovat a podporovat veřejné osvětové kampaně týkající se zejména předcházení vzniku odpadů, sběru opětovně použitelných movitých věcí a začleňovat tuto problematiku do vzdělávání a odborné přípravy.
- c) Zajišťovat a podporovat šíření informací a osvětových programů za účelem postupného zvyšování množství zpětně odebraných oděvů, textilu, obuvi, hraček, knih, časopisů, nábytku, kobereců, náradí a dalších znovupoužitelných výrobků. Veřejně propagovat činnosti neziskových a obecních organizací zpětně odebírajících výrobky k opětovnému použití a podobných subjektů. Zajistit vytvoření veřejně přístupné sítě (mapy) těchto organizací a středisek.
- d) Zajišťovat a podporovat veřejné osvětové kampaně týkající se omezení jednorázových plastů, snižování znečištění životního prostředí odpady a začleňovat tuto problematiku do vzdělávání a odborné přípravy.
- e) Zajišťovat a podporovat šíření informací a osvětových programů za účelem postupného zvyšování množství zpětně odebraných elektrozařízení.
- f) Podporovat vytvoření sítě servisních středisek pro opravy a další používání elektrozařízení.
- g) Zajistit informační a vzdělávací podporu problematiky předcházení vzniku odpadů na všech úrovních státní správy a samosprávy.

- h) Podporovat zajištění zavedení problematiky předcházení vzniku odpadů do vzdělávacích programů základních a středních škol, výzkumných programů a výchovných, osvětových a vzdělávacích aktivit související s ochranou a tvorbou životního prostředí.
- i) V rámci programu Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty zvážit možnost praktického začlenění problematiky předcházení vzniku odpadů do školních osnov s cílem zvýšit povědomí o problematice.
- j) Zajistit v rámci aktivit kolektivních systémů a systémů zpětného odběru výrobků rozšíření činností k problematice předcházení vzniku odpadů zejména formou informačních kampaní se zaměřením na zvyšování povědomí občanů.
- k) Propagovat a intenzivně informovat o dostupných dobrovolných nástrojích (dobrovolné dohody, systémy environmentálního řízení, environmentálního značení, čistší produkce, společenská odpovědnost a další s cílem jejich postupného rozšiřování.
- l) Vytvářet podmínky pro realizaci dobrovolných dohod v oblastech dotčených Programem předcházení vzniku odpadů.
- m) Prosazovat a propagovat důvěryhodné environmentální značení výrobků s menším dopadem na životní prostředí s cílem postupného zvyšování počtu licencí Národního programu environmentálního značení.
- n) Podporovat technicky a osvětovými kampaněmi domácí a komunitní kompostování biologického odpadu. Program podpory domácího a komunitního kompostování zohledňovat v rámci podpory dotačních programů a jeho naplňování ve spolupráci s obcemi.
- o) Podporovat takové návrhy, výrobu a používání výrobků, které účinně využívají zdroje, jsou trvanlivé, opravitelné, opětovně použitelné a modernizovatelné; zvláště se zaměřit se na výrobky obsahující kritické suroviny.
- p) Podporovat výrobní a průmyslovou sféru ve snaze optimalizovat procesy řízení výroby z hlediska předcházení vzniku odpadů.
- q) Podporovat monitorování přítomnosti látek, které jsou podezřelé a problematické z hlediska recyklace.
- r) Podporovat posouzení potřeby a vypracování pro některé toky materiálů a odpadů kritéria vymezující, kdy jsou tyto materiály vedlejším produktem a kdy tyto odpady přestávají být odpadem. V návaznosti na stanovení těchto kritérií podporovat vypracování postupu pro zajištění bezpečného, udržitelného a oběhového využívání vytěžené zeminy.
- s) Posoudit možné zavedení požadavků na obsah recyklovaných materiálů pro některé výrobky s přihlédnutím k jejich bezpečnosti a funkčnosti.
- t) Podporovat legislativní prosazení povinnosti prohlídky staveb před demolicemi a selektivní demolice staveb s ohledem na oddělené soustřeďování stavebních materiálů vhodných k opětovnému použití a odstraňování materiálů obsahujících nebezpečné látky.
- u) Analyzovat možnosti a následně podpořit společnosti, organizace a iniciativy, které se zabývají tříděním, opětovným použitím a recyklací textilních výrobků.
- v) Podporovat osvětovými kampaněmi organizace a iniciativy, které se zabývají repasováním nebo úpravou použitých výrobků a využívají použité výrobky k novému účelu.
- w) Vhodným způsobem, aniž by byla dotčena práva duševního vlastnictví, podporovat vytvoření podmínek k tomu, aby byly dostupné náhradní díly, návody k použití, technické informace nebo další nástroje, programové či jiné vybavení umožňující opravu a opětovné použití výrobků, aniž by byla ohrožena jejich kvalita a bezpečnost.
- x) Podporovat osvětovými kampaněmi platformy určené ke sdílení použitých výrobků, jako jsou knihovny věcí a jim podobné, obchodní modely „produkt jako služba“ nebo jiné modely, u nichž výrobci zůstávají vlastníky výrobků nebo nesou odpovědnost za jejich výkonnost během celého životního cyklu a obchodní modely, které minimalizují v rámci prodeje vznik odpadů, jako je bezobalový prodej.

- y) Podporovat legislativu, osvětové kampaně v oblasti nahrazení jednorázových plastů, zejména obalů, stolního nádobí a příborů na jedno použití opětovně použitelnými výrobky. Podporovat zavedení systémů rozšířené odpovědnosti výrobce pro vybrané výrobky na jedno použití.
- z) Podporovat vypracování analýzy nakládání se stavebními a demoličními odpady v rámci udržitelné výstavby a rekonstrukce budov, možnosti recyklace a využití recyklátů ve stavebnictví.
- aa) Podporovat vypracování návodu zaměřeného na provádění selektivní demolice v rámci prevence předcházení vzniku odpadů a dalšího využití stavebních a demoličních odpadů.
- bb) Podporovat vypracování analýzy toku textilních odpadů v České republice/JMK a možností zvýšení jejich využití a recyklace.
- cc) Prosazovat zohledňování environmentálních aspektů se zaměřením na předcházení vzniku odpadů při zadávání zakázek z veřejného rozpočtu, například zohledňovat požadavky na environmentální systémy řízení, environmentální značení produktů a služeb, upřednostňování znovupoužitelných obalů a další; zohledňovat a upřednostňovat nabídky dokladující použití stavebních materiálů splňujících environmentální aspekty se zaměřením na předcházení vzniku odpadů (environmentální systémy řízení, dobrovolné dohody, environmentální značení); zohledňovat a upřednostňovat nabídky firem dokladující ve své činnosti použití „druhotných surovin, recyklátů“ bezprostředně souvisejících s konkrétní zakázkou.
- dd) Analyzovat možnost zavedení povinných minimálních environmentálních kritérií pro zelené veřejné zakázky.
- ee) Podporovat zajištění v průběhu realizace programu vhodné legislativní prostředí pro jeho implementaci a podporovat kontroly plnění požadavků na předcházení vzniku odpadů vyplývajících ze směrnic o výrobcích s ukončenou životností¹⁰ (dále jen „výrobové směrnice“) a rámcové směrnice o odpadech a relevantních národních předpisů.
- ff) Podpora programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti předcházení vzniku odpadů, snižování množství nebezpečných látek ve výrobcích, využívání „druhotných surovin“ a zvyšování podílu recyklátů ve výrobcích při současném zamezení obsahu nebezpečných látek v nich. Zaměřit se na programy v oblasti zavádění nízkoodpadových technologií a technologií šetřících vstupní primární suroviny v oblasti ekodesignu a prodlužování životnosti výrobků a oblasti udržitelné výstavby a rekonstrukce budov.
- gg) Posoudit možnost kontroly a postihu nepravdivých environmentálních tvrzení.

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES ze dne 18. září 2000 o vozidlech s ukončenou životností; Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU ze dne 4. července 2012 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ); Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/65/EU ze dne 8. června 2011 o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních; Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES ze dne 6. září 2006 o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a o zrušení směrnice 91/157/EHS o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních.

9 Přehled cílů stanovených v Plánu odpadového hospodářství Jihomoravského kraje

Tabulka 13: Přehled cílů POH JMK

Pořadové číslo	Umístění v kapitole Závazné části POH JMK	Definice cíle	Typ cíle
1.	1	Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů.	Strategický
2.	1	Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.	Strategický
3.	1	Udržitelný rozvoj společnosti a přechod k cirkulární ekonomice.	Strategický
4.	1	Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů.	Strategický
5.	3.1	Rozvíjet a intenzifikovat oddělené soustředování odpadu (tříděný sběr ¹¹) pro odpady z papíru, plastů, skla, kovů a biologického odpadu. Zavést oddělené soustředování odpadu (tříděný sběr) pro odpady z textilu do 1. ledna roku 2025.	Hlavní cíl
6.	3.1	Do roku 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace alespoň u odpadů z materiálů jako jsou papír, plast, kov, sklo, pocházejících z domácností, a případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto toky odpadů podobné odpadům z domácností.	Hlavní cíl
7	3.1	Zvýšit úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu nejméně dle tabulky 1.	Hlavní cíl
8	3.1	Do roku 2035 snížit množství komunálního odpadu ukládaného na skládky na 10 % (hmotnostních) nebo méně z celkového množství produkovaného komunálního odpadu.	Hlavní cíl
9	3.2	Snižovat produkci směsného komunálního odpadu připadající na obyvatele.	Hlavní cíl
10.	3.2	Směsný komunální odpad (po vytrídění materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a biologického odpadu) zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou.	Hlavní cíl
11.	3.3	Předcházet vzniku potravinových odpadů a snižovat jejich množství na všech úrovních potravinového řetězce.	Dílčí cíl
12.	3.4	Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnosti z celkového množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů vyprodukovaných v roce 1995.	Hlavní cíl
13.	3.4	Snižovat množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky (od roku 2021 dále).	Hlavní cíl
14.	3.5	Zvýšit do roku 2020 nejméně na 70 % hmotnosti míru přípravy k opětovnému použití a míru recyklace stavebních a demoličních odpadů a jiných druhů pro jejich materiálové využití, včetně zásypů, při nichž jsou materiály nahrazeny v souladu s platnou legislativou týkající se stavebního a demoličního odpadem	Hlavní cíl

¹¹ Jedná se o běžné užívání, zařítý výraz pro zákonný pojem oddělené soustředování odpadu.

Závazná část

		kategorie ostatní s výjimkou v přírodě se vyskytujících materiálů uvedených v Katalogu odpadů pod katalogovým číslem 17 05 04 (zemina a kamení).	
15.	3.5	Zvyšovat materiálové využití stavebních a demoličních odpadů s výjimkou zemin, kamení, jalové horniny a hlušiny (2021 a dále).	Dílčí cíl
16.	3.6	Snížovat měrnou produkci nebezpečných odpadů.	Hlavní cíl
17.	3.6	Zvyšovat podíl využitých nebezpečných odpadů.	Hlavní cíl
18.	3.6	Minimalizovat negativní účinky při nakládání s nebezpečnými odpady na lidské zdraví a životní prostředí.	Hlavní cíl
19.	3.6	Odstranit staré zátěže, kde se nacházejí nebezpečné odpady.	Dílčí cíl
20.	3.7.1	Zvýšit celkovou recyklaci obalů na úroveň 70 % do roku 2025. Zvýšit celkové využití odpadů z obalů na úroveň 75 % do roku 2025. Zvýšit celkovou recyklaci obalů na úroveň 75 % do roku 2030. Zvýšit celkové využití odpadů z obalů na úroveň 80 % do roku 2030. Zajistit recyklaci a využití obalových odpadů dle tabulky 13. Zajistit oddělené soustředování (tříděný sběr) 77 % jednorázových plastových nápojových lahví uvedených na trh do roku 2025. Zajistit oddělené soustředování (tříděný sběr) 90 % jednorázových plastových nápojových lahví uvedených na trh do roku 2029. Zajistit obsah recyklátu v nápojových lahvích z PET minimálně 25 % do roku 2025. Zajistit obsah recyklátu v plastových nápojových lahvích minimálně 30 % do roku 2030. Zajistit do července roku 2024, aby nádoby na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, mohly být uváděny na trh pouze tehdy, pokud uzávěry a víčka zůstanou během fáze určeného použití výrobků připevněny k nádobě.	Hlavní cíl
21.	3.7.1	Do 31.12.2020 dosáhnout míry recyklace a využití obalových odpadů v hodnotách uvedených v Tabulce 2.	Dílčí cíl
22.	3.7.1	Do 1.1.2035 dosáhnout míry recyklace a využití obalových odpadů v hodnotách uvedených v Tabulce 3.	Dílčí cíl
23.	3.7.2	Dosahovat vysoké úrovně zpětného odběru elektrozařízení .	Hlavní cíl
24.	3.7.2	Dosahovat úrovně zpětného odběru odpadních elektrozařízení v míře 65 % uvedené v tabulce 4 (od roku 2021 a dále).	Dílčí cíl
25.	3.7.2	Zajistit vysokou míru přípravy k opětovnému použití, recyklace a využití elektrozařízení.	Hlavní cíl
26.	3.7.2	Dosahovat úrovně přípravy k opětovnému použití, recyklace a využití odpadních elektrozařízení uvedené v tabulce 16 (od 2021 a dále) viz tabulka 5.	Dílčí cíl
27.	3.7.3	Zvyšovat úroveň zpětného odběru odpadních přenosných baterií a akumulátorů.	Hlavní cíl
28.	3.7.3	Dosahovat úrovně zpětného odběru odpadních přenosných baterií a akumulátorů v minimální míře 45 % dle tabulky 6.	Dílčí cíl
29.	3.7.3	Dosahovat vysoké recyklační účinnosti procesů recyklace odpadních baterií a akumulátorů	Hlavní cíl
30.	3.7.3	Dosahovat minimální recyklační účinnosti procesů recyklace skupin odpadních baterií a akumulátorů dle tabulky 7.	Dílčí cíl
31.	3.7.4	Dosahovat vysoké míry využití při zpracování vozidel s ukončenou životností .	Hlavní cíl
32.	3.7.4	Dosáhnout míry opětovného použití, recyklace a využití při zpracování vybraných vozidel s ukončenou životností dle tabulky 8 (od roku 2020 a dále).	Dílčí cíl
33.	3.7.5	Zvýšit úroveň zpětného odběru odpadních pneumatik.	Hlavní cíl

Závazná část

34.	3.7.5	Dosáhnout požadované úrovně zpětného odběru pneumatik viz 9.	Dílčí cíl
35.	3.7.5	Dosahovat vysoké míry využití při zpracování odpadních pneumatik.	Hlavní cíl
36.	3.7.5	Dosáhnout míry využití odpadních pneumatik dle tabulky 10 (od roku 2020 dále).	Dílčí cíl
37.	3.7.5	Dosáhnout míry recyklace a přípravy k opětovnému použití odpadních pneumatik dle tabulky 11	Dílčí cíl
38.	3.8	Využívat kaly z čistíren komunálních odpadních vod materiálově se zaměřením zejména na využití fosforu, aplikovat vysoce kvalitní kaly do půdy a využívat kaly energeticky.	Hlavní cíl
39.	3.8	Snižovat množství rizikových látek v kalech z čistíren komunálních odpadních vod.	Hlavní cíl
40.	3.9	Zvyšovat materiálové a energetické využití odpadních olejů.	Hlavní cíl
41.	3.10	Minimalizovat negativní účinky při nakládání s odpady ze zdravotnické a veterinární péče na lidské zdraví a životní prostředí.	Hlavní cíl
42.	3.11.1	Předat veškerá zařízení a odpady s obsahem polychlorovaných bifenylů do konce roku 2025 do zařízení, a odpady s obsahem polychlorovaných bifenylů do této doby dekontaminovat.	Dílčí cíl
43.	3.11.1	Odstranit odpady s obsahem polychlorovaných bifenylů v držení oprávněných osob k nakládání s odpady do konce roku 2028.	Dílčí cíl
44.	3.11.2	Zvýšit povědomí o perzistentních organických znečišťujících látkách a jejich účincích na lidské zdraví a životní prostředí.	Dílčí cíl
45.	3.11.2	Omezit vstup perzistentních organických znečišťujících látek z odpadů s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1021 ze dne 20. června 2019 o perzistentních organických znečišťujících látkách (přepracované znění), v platném znění.	Dílčí cíl
46.	3.11..3	Minimalizovat možné negativní účinky při nakládání s odpady s obsahem azbestu na lidské zdraví a životní prostředí.	Hlavní cíl
47.	3.12.1	Snižovat množství biologicky rozložitelných odpadů z kuchyní a stravoven a vedlejších produktů živočišného původu ve směsném komunálním odpadu, které jsou původem z domácností, z veřejných stravovacích zařízení (restaurace, občerstvení) a centrálních kuchyní (nemocnice, školy a další obdobná zařízení).	Dílčí cíl
48.	3.12.1	Správně nakládat s biologickými odpadem z kuchyní a stravoven a vedlejšími produkty živočišného původu, a tak snižovat negativní účinky spojené s nakládáním s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.	Dílčí cíl I
49.	3.12.2	Zpracovávat kovové odpady a výrobky s ukončenou životností na materiály za účelem náhrady primárních surovin.	Dílčí cíl
50.	4.1	Vytvořit a koordinovat komplexní, přiměřenou a efektivní síť zařízení pro nakládání s odpady na území Jihomoravského kraje.	Hlavní cíl
51.	5	Neohrožovat v důsledku přeshraničního pohybu odpadů lidské zdraví a životní prostředí a plnění povinností nebo závazných cílů ČR vyplývajících z evropských právních předpisů .	Hlavní cíl
52.	6	Omezit odkládání odpadů mimo místa k tomu určená.	Dílčí cíl
53.	6	Zajistit správné nakládání s odpady odloženými mimo místa k tomu určená a s odpady jejichž vlastník není znám nebo zanikl.	Dílčí cíl
54.	7	Dosáhnout do roku 2026 v porovnání s rokem 2022 snížení spotřeby	Dílčí cíl

		vybraných plastových výrobků na jedno použití. Snížení spotřeby plastových nápojových kelímků a nádob na potraviny na jedno použití (kg/obyv./rok) viz tabulka 12.	
55.	7	Neuvádět na trh výrobky z oxo-rozložitelných plastů a vybrané plastové výrobky na jedno použití.	Dílčí cíl
56.	7	Správně označovat vybrané plastové výrobky na jedno použití na jejich obalech nebo samotných výrobcích.	Dílčí cíl
57.	7	Zavést systémy rozšířené odpovědnosti výrobce pro vybrané plastové výrobky na jedno použití.	Dílčí cíl
58.	7	Zajistit osvětu a informovanost spotřebitelů a podnikání odpovědného spotřebitelského chování za účelem snížení množství odhozených odpadů z plastových výrobků na jedno použití.	Dílčí cíl
59.	8	Maximálně předcházet vzniku odpadů, snižovat produkci odpadů a spotřebu primárních zdrojů.	Hlavní cíl
60.	8	Zajišťovat komplexní informační podporu o problematice předcházení vzniku odpadů.	Dílčí cíl
61.	8	Podporovat modely trvale udržitelné výroby a spotřeby, zaměřit se na výrobky obsahující kritické suroviny (Evropská komise považuje za kritické takové suroviny, které mají zásadní hospodářský význam, ale není možné je spolehlivě těžit v rámci Evropské unie, a proto musí být z velké části do ní dováženy).	Dílčí cíl
62.	8	Vytvořit podmínky pro snižování surovinových a energetických zdrojů ve výrobních odvětvích a podporovat využívání „druhotných surovin“ v souvislosti s dalšími strategickými dokumenty (zejména Politika druhotných surovin ČR apod.)	Dílčí cíl
63.	8	Podporovat všemi dostupnými prostředky zavádění nízkoodpadových a bezodpadových a inovativních technologií šetřící vstupní suroviny a materiály.	Dílčí cíl
64.	8	Aktivně využívat dobrovolné nástroje.	Dílčí cíl
65.	8	Snižovat produkci potravinových odpadů.	Dílčí cíl
66.	8	Stabilizovat a následně snižovat produkci složek komunálního odpadu, které nejsou vhodné pro přípravu k opětovnému použití nebo recyklaci.	Dílčí cíl
67.	8	Stabilizovat produkci nebezpečných odpadů, stavebních a demoličních odpadů a snižovat obsah nebezpečných látek v materiálech a výrobcích, aniž by byly dotčeny harmonizované právní požadavky týkající se těchto materiálů a výrobků.	Dílčí cíl
68.	8	Podporovat činnost charitativních středisek a organizací, servisních a opravárenských služeb za účelem prodloužení životnosti a opětovného používání výrobků a materiálů, zejména elektrozařízení, textilu, nábytku a stavebních materiálů.	Dílčí cíl
69.	8	Stabilizovat produkci odpadů výrobků s ukončenou životností a zvýšit prosazování problematiky předcházení vzniku odpadů v aktivitách a činnostech kolektivních systémů a systémů zpětně odebíraných výrobků.	Dílčí cíl
70.	8	Podporovat aktivní úlohu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti podpory předcházení vzniku odpadů.	Dílčí cíl
71.	8	Identifikovat výrobky, jež jsou hlavními zdroji znečištění odpady v životním prostředí, přijmout vhodná opatření k předcházení a snižování znečištění	Dílčí cíl

Závazná část

		životního prostředí odpady z těchto výrobků a tím přispět k cíli udržitelného rozvoje Organizace spojených národů usilujícího o prevenci a významné snížení všech typů znečištění.	
--	--	---	--

9 Odpovědnost za plnění Plánu odpadového hospodářství Jihomoravského kraje a zabezpečení kontroly plnění a změny Plánu odpadového hospodářství Jihomoravského kraje

- a) JMK, obce a původci odpadů průběžně kontrolují vytváření podmínek pro předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi a naplňování stanovených cílů, zásad a opatření.
- b) Obce JMK budou průběžně vyhodnocovat obecní systém pro nakládání s komunálními odpady včetně obalové složky, nakládání se směsným komunálním odpadem, systém odděleného soustředování využitelných složek komunálního odpadu (tříděného sběru), systém nakládání s biologickým odpadem, systém nakládání se stavebními odpady a výrobky s ukončenou životností, pocházejícími od občanů obce a zapojených subjektů. V rámci tohoto vyhodnocování budou posouzeny kapacitní možnosti obecního systému nakládání s odpady a s výrobky s ukončenou životností a navržena opatření k jeho zlepšení. Obce rovněž vyhodnocují naplňování opatření k předcházení vzniku odpadů.
- c) JMK bude průběžně, minimálně v rámci vyhodnocení POH JMK, vyhodnocovat systém nakládání s komunálními odpady, se směsným komunálním odpadem, biologickým odpadem, nakládání s obalovými odpady, s nebezpečnými a ostatními odpady, se stavebními odpady a s výrobky s ukončenou životností na svém území. Bude vyhodnocen systém odděleného soustředování odpadů (tříděného sběru) a nakládání s materiálově využitelnými složkami. V rámci tohoto vyhodnocování budou posouzeny kapacitní možnosti systému nakládání s odpady a výrobky s ukončenou životností a navržena opatření k jeho zlepšení. Rovněž v rámci vyhodnocení POH JMK bude vyhodnocena síť zařízení pro nakládání s odpady na území kraje. JMK rovněž vyhodnocuje naplňování cílů a opatření Programu PVO JMK, které jsou součástí POH JMK.
- d) JMK využije všechny dostupné nástroje a prostředky k zajištění plnění POH JMK.
- e) JMK vyhodnocuje plnění cílů stanovených v POH JMK.
- f) JMK bude každoročně vyhodnocovat pomocí soustavy indikátorů plnění cílů POH JMK a do 31. října kalendářního roku následujícího po 2 kalendářních letech, za které je vyhodnocení prováděno, zpracuje zprávu o plnění cílů POH JMK a tuto zprávu zašle do 15. listopadu MŽP, a zároveň zprávu zveřejní. Zpráva bude obsahovat vyhodnocení vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví.
- g) POH JMK bude změněn při každé zásadní změně podmínek, na jejichž základě byl zpracován v souladu s platnou legislativou, a to mj. v případě zjištění významných negativních vlivů na životní prostředí.

10 Soustava indikátorů odpadového hospodářství Jihomoravského kraje

Indikátory odpadového hospodářství jsou základními ukazateli, kterými je průběžně hodnocen stav a vývoj odpadového hospodářství v JMK. Používají se na úrovni kraje, případně menších územních celků a původců. Indikátory umožňují sledovat plnění vytyčených cílů POH JMK. JMK vyhodnocuje soustavu indikátorů odpadového hospodářství JMK a zabezpečuje její aktualizaci. Využívá metodiky MŽP pro výpočet plnění cílů plánů odpadového hospodářství ČR a krajů, které stanovuje způsob výpočtu jednotlivých indikátorů. Pro výpočty indikátorů odpadového hospodářství budou využita data z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH), který obsahuje data od povinných subjektů dle zákona o odpadech a zákona o zpětném odběru výrobků s ukončenou životností, a z dalších resortních databází agend.

Základní indikátory této soustavy indikátorů umožňují hodnocení odpadového hospodářství na celostátní a krajské úrovni a mají vazbu na cíle uvedené v závazné části plánu odpadového hospodářství JMK i ČR. Na základě potřeby je možno soustavu indikátorů odpadového hospodářství upravit nebo rozšířit o další nové doplňkové indikátory.

10.1 Přehled základních indikátorů k hodnocení stavu odpadového hospodářství Jihomoravského kraje a České republiky

Základní krajské indikátory v **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.** byly převzaty z POH ČR.

Tabulka 14: Přehled krajských indikátorů k hodnocení stavu odpadového hospodářství

č.	Krajské indikátory (název)
1.	Celková produkce odpadů
2.	Produkce sekundárních odpadů
3.	Produkce primárních odpadů
4.	Produkce ostatních odpadů
5.	Produkce nebezpečných odpadů
6.	Produkce komunálních odpadů
7.	Produkce komunálních odpadů z obcí
8.	Produkce směsného komunálního odpadu
9.	Produkce směsného komunálního odpadu z obcí
10.	Produkce objemného odpadu
11.	Produkce objemného odpadu z obcí
12.	Produkce (separace) textilních odpadů
13.	Produkce biologicky rozložitelných odpadů
14.	Produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů
15.	Produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů z obcí
16.	Produkce biologického odpadu
17.	Produkce (separace) biologického odpadu v obcích
18.	Produkce stavebních a demoličních odpadů
19.	Produkce stavebních a demoličních ostatních odpadů
20.	Produkce odpadních olejů
21.	Produkce kalů
22.	Produkce kalu 19 08 05 z čistíren odpadních vod
23.	Celkové nakládání s odpady
24.	Celkové nakládání s ostatními odpady
25.	Celkové nakládání s nebezpečnými odpady
26.	Celkové nakládání s komunálními odpady
27.	Celkové nakládání s kaly
28.	Separace (oddělené soustředování) papíru, plastu, skla a kovu v obcích

Závazná část

29.	Účinnost separace papíru, plastu, skla a kovu v obcích
30.	Separace (oddělené soustředování) biologického odpadu
31.	Separace (oddělené soustředování) textilních odpadů
32.	Separace (oddělené soustředování) nebezpečných odpadů
33.	Separace - Zpětný odběr výrobků s ukončenou životností
34.	Počet a kapacity zařízení pro nakládání s odpady
35.	Přehled opatření na podporu předcházení vzniku odpadů

Základní obecní indikátory v **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.**5 byly převzaty z POH ČR.

Tabulka 15: Přehled krajských indikátorů k hodnocení stavu odpadového hospodářství

č.	Obecní indikátory (název)
1.	Produkce komunálních odpadů
2.	Produkce směsného komunálního odpadu
3.	Produkce objemného odpadu
4.	Produkce stavebních a demoličních odpadů
5.	Separace (oddělené soustředování) papíru, plastu, skla a kovu
6.	Účinnost separace papíru, plastu, skla a kovu
7.	Separace (oddělené soustředování) biologického odpadu
8.	Separace (oddělené soustředování) textilních odpadů
9.	Separace (oddělené soustředování) nebezpečných odpadů
10.	Separace - Zpětný odběr výrobků s ukončenou životností

Zdroj: MŽP

Pozn. Metodický přístup k výpočtu indikátorů bude popsán v samostatném dokumentu - Metodika hodnocení cílů Plánu odpadového hospodářství České republiky a Soustava indikátorů odpadového hospodářství České republiky (Matematické vyjádření výpočtu „soustavy indikátorů OH“).

10.2 Indikátory pro sledování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví

10.2.1 Kritéria pro rozhodovací proces

Při rozhodovacím procesu pro stanuvší konkrétních činností vyplývajících z realizace POH JMK je třeba zohledňovat zejména následující kritéria (poznámka: Pojem „opatření“ je v následujícím textu používán jako pojem obecný, nikoli jako „terminus technicus“ užívaný v textu POH JMK):

1. Účelnost opatření z hlediska charakteristiky spádové oblasti (charakteristika) a zdrojů odpadů, spektrum odpadů, charakteristika současných dodavatelů (producentů) odpadů, včetně jejich identifikace.
2. Vyhodnocení stávajícího stavu nakládání s odpady relevantními pro projekt, stávající množství odpadů vznikajících ve spádové oblasti.

3. Účelnost opatření ve vztahu ke konkrétním zařízením, která nakládají s odpovídajícími druhy odpadů, které projekt řeší v dané spádové oblasti (včetně uvedení množství odpadů).
4. Odůvodnění potřeby realizace projektu, včetně ekonomické bilance.
5. Odhad vývoje do budoucna pro odpovídající druhy odpadů vznikající ve spádové oblasti.
6. Charakteristika potenciálních odběratelů výstupů z projektu.
7. Odůvodnění projektované kapacity zařízení v návaznosti na předchozí údaje a uvedení množství odpadů, které je dané zařízení schopno zpracovávat z celkového množství „volných“ odpadů ve spádové oblasti.
8. Uvedení % materiálového nebo energetického využití odpadů (pokud je relevantní) – poměr mezi množstvím využitých a odstraněných odpadů z celkového množství odpadů přijatých do zařízení.
9. Možnost realizace opatření v určené oblasti z hlediska prvků ochrany přírody a krajiny (například ZCHÚ, určení využití dotyčných ploch územním plánem apod.).
10. Základní charakteristika (predikce) očekávaných hlavních významných vlivů opatření na jednotlivé oblasti životního prostředí a na veřejné zdraví (ve struktuře přizpůsobené konkrétnímu charakteru opatření).

10.2.2 Kritéria pro hodnocení konkrétních projektů

1. Charakteristika emisí hlavních znečišťujících látek, spojených s danou činností.
2. Charakteristika emisí skleníkových plynů a emise prioritních nebezpečných látek, spojených s danou činností.
3. Vlivy na povrchové a podzemní vody.
4. Vlivy na půdu včetně ZPF a PUPFL.
5. Vlivy na horninové prostředí a přírodní zdroje.
6. Vlivy na faunu, flóru a ekosystémy s důrazem na ZCHÚ a prvky soustavy NATURA 2000.
7. Vlivy na krajinu a funkční využití území.
8. Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky.
9. Vlivy na veřejné zdraví (včetně vlivů hluku a vlivů na psychickou pohodu obyvatel).
10. Možnost přeshraničních vlivů.
11. Možnost významných havárií.
12. Využívání energetických a surovinových zdrojů.
13. Využívání nejlepších dostupných technik (BAT) definované v BREF dokumentech.
14. Odstraňování starých ekologických zátěží a rizik.

11 Plánovaná opatření pro předcházení vzniku, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí vyplývajících z provedení koncepce

Tabulka 16: Cíle a opatření k cílům POH JMK

Pořadové číslo	Definice cíle	Opatření
1.	Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů.	Akcentovat význam realizace vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti odpadového hospodářství.
2.	Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.	U jednotlivých druhů odpadu i způsobu jejich nakládání je nutné hodnocení jednotlivých toků odpadů a jejich potencionálních dopadů na lidské zdraví a životní prostředí.
3.	Udržitelný rozvoj společnosti a přechod k cirkulární ekonomice.	Viz opatření k cíli č. 1
4.	Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů.	Nepreferovat úspory primárních zdrojů na úkor energetické náročnosti zpracování odpadů, vzniku dalších obtížně řešitelných odpadů a dalších negativních faktorů majících vliv na ŽP a veřejné zdraví.
5.	Rozvíjet a intenzifikovat oddělené soustředování odpadu (tříděný sběr ¹²) pro odpady z papíru, plastů, skla, kovů a biologického odpadu. Zavést oddělené soustředování odpadu (tříděný sběr) pro odpady z textilu do 1. ledna roku 2025.	Podporu realizovat za pomoci účinných nástrojů, například finančními pobídkami a výchovou a osvětou obyvatel.
6.	Do roku 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace alespoň u odpadů z materiálů jako jsou papír, plast, kov, sklo, pocházejících z domácností, a případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto toky odpadů podobné odpadům z domácností.	Viz opatření k cíli č. 4.
7	Zvýšit úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu nejméně dle tabulky 1.	Podporu realizovat za pomoci účinných nástrojů, například finančními pobídkami a výchovou a osvětou obyvatel.
8	Do roku 2035 snížit množství komunálního odpadu ukládaného na skládky na 10 % (hmotnostních) nebo méně z celkového množství produkovaného komunálního odpadu.	Maximálně podporovat a vymáhat stanovenou hierarchii nakládání s odpady. Energetickému využití předřadit kompostování a anaerobní rozklad před energetické využití těch odpadů, u kterých to z hlediska především

¹ Jedná se o běžné užívání, zažitý výraz pro zákonný pojem oddělené soustředování odpadu.

Závazná část

		environmentálních a zdravotních rizik je možné.
9	Snižovat produkci směsného komunálního odpadu připadající na obyvatele.	V maximální míře podporovat systémy odděleného soustředování odpadů, a podpora dotační politiky na národní úrovni, dále osvěta a vzdělávání.
10.	Směsný komunální odpad (po vytrídění materiálů ve využitelných složkách, nebezpečných složek a biologického odpadu) zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou.	V maximální míře podporovat energetické využití směsného komunálního odpadu v ZEVO (vč. navýšení kapacity ZEVO), podporovat realizaci logistiky dopravy do ZEVO s ohledem na ŽP a zdraví lidí.
11.	Předcházet vzniku potravinových odpadů a snižovat jejich množství na všech úrovních potravinového řetězce.	Akcentovat význam realizace vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti odpadového hospodářství.
12.	Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnosti z celkového množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů vyprodukovaných v roce 1995.	V maximální možné míře, předcházet vzniku odpadů, biologicky rozložitelné odpady využívat zpracováním v kompostárnách, bioplynových stanicích, zbytkový komunální odpady energeticky využít v ZEVO.
13.	Snižovat množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky (od roku 2021 dále).	Viz opatření k cíli č. 12
14.	Zvýšit do roku 2020 nejméně na 70 % hmotnosti míru přípravy k opětovnému použití a míru recyklace stavebních a demoličních odpadů a jiných druhů pro jejich materiálové využití, včetně zásypů, při nichž jsou materiály nahrazeny v souladu s platnou legislativou týkající se stavebního a demoličního odpadem kategorie ostatní s výjimkou v přírodě se vyskytujících materiálů uvedených v Katalogu odpadů pod katalogovým číslem 17 05 04 (zemina a kamení).	Nepreferovat úspory primárních zdrojů na úkor energetické náročnosti zpracování odpadů, vzniku dalších obtížně řešitelných odpadů a dalších negativních faktorů majících vliv na ŽP a veřejné zdraví. Důsledně kontrolovat rizikovost (případnou, kontaminaci) recyklovaných stavebních odpadů a kvalitu vzniklých substrátů v kontextu jejich budoucího použití. Recykláty musí splňovat kritéria, která svými parametry zabrání kontaminaci životního prostředí a nebudou příčinou expozice člověka toxickým látkám.
15.	Zvyšovat materiálové využití stavebních a demoličních odpadů s výjimkou zemin, kamení, jalové horniny a hlušiny (2021 a dále).	Důsledně vymáhat dodržování hierarchie nakládání s odpady, zejména v projektových dokumentacích v rámci řízení dle stavebního zákona.
16.	Snižovat měrnou produkci nebezpečných odpadů.	Kontrolovat, zda jde o skutečné snížení produkce nebo jen administrativní úpravu.
17.	Zvyšovat podíl využitých nebezpečných odpadů.	Kontrolovat, zda jde o skutečné využití nebo jen administrativní úpravu. Nepreferovat materiálové využití na úkor vzniku dalších obtížně řešitelných odpadů a dalších negativních faktorů majících vliv na ŽP a veřejné zdraví.
18.	Minimalizovat negativní účinky při nakládání s nebezpečnými odpady na lidské zdraví a životní prostředí.	Volené technologie by měly odpovídat těm, jež jsou pro dané odvětví definované v BREF dokumentech, čili

Závazná část

		by měly plnit parametry BAT technologií.
19.	Odstranit staré zátěže, kde se nacházejí nebezpečné odpady.	Při realizaci odstraňování respektovat všechny požadavky ochrany ŽP a ochrany veřejného zdraví vztahující se ke konkrétní lokalitě.
20.	Zvýšit celkovou recyklaci obalů na úroveň 70 % do roku 2025. Zvýšit celkové využití odpadů z obalů na úroveň 75 % do roku 2025. Zvýšit celkovou recyklaci obalů na úroveň 75 % do roku 2030. Zvýšit celkové využití odpadů z obalů na úroveň 80 % do roku 2030. Zajistit recyklaci a využití obalových odpadů dle tabulky 13. Zajistit oddělené soustřeďování (tříděný sběr) 77 % jednorázových plastových nápojových lahví uvedených na trh do roku 2025. Zajistit oddělené soustřeďování (tříděný sběr) 90 % jednorázových plastových nápojových lahví uvedených na trh do roku 2029. Zajistit obsah recyklátu v nápojových lahvích z PET minimálně 25 % do roku 2025. Zajistit obsah recyklátu v plastových nápojových lahvích minimálně 30 % do roku 2030. Zajistit do července roku 2024, aby nádoby na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, mohly být uváděny na trh pouze tehdy, pokud uzávěry a víčka zůstanou během fáze určeného použití výrobků připevněny k nádobě.	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu.
21.	Do 31.12.2020 dosáhnout míry recyklace a využití obalových odpadů v hodnotách uvedených v Tabulce 2.	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu.
22.	Do 1.1.2035 dosáhnout míry recyklace a využití obalových odpadů v hodnotách uvedených v Tabulce 3.	Viz opatření k cíli č. 21
23.	Dosahovat vysoké úrovně zpětného odběru elektrozařízení .	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu.
24.	Dosahovat úrovně zpětného odběru odpadních elektrozařízení v míře 65 % uvedené v tabulce 4 (od roku 2021 a dále).	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu.
25.	Zajistit vysokou míru přípravy k opětovnému použití, recyklace a využití elektrozařízení.	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu.
26.	Dosahovat úrovně přípravy k opětovnému použití, recyklace a využití odpadních elektrozařízení uvedené v tabulce 16 (od 2021 a dále) viz tabulka 5.	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu. Nepreferovat opětovné využití na úkor vzniku dalších obtížně řešitelných odpadů a dalších negativních faktorů majících vliv na ŽP a veřejné zdraví.
27.	Zvyšovat úroveň zpětného odběru odpadních přenosných baterií a akumulátorů.	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu.
28.	Dosahovat úrovně zpětného odběru odpadních přenosných	Kontrolovat, zda jde o dosažení

Závazná část

	baterií a akumulátorů v minimální míře 45 % dle tabulky 6.	stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu.
29.	Dosahovat vysoké recyklační účinnosti procesů recyklace odpadních baterií a akumulátorů	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu.
	Dosahovat minimální recyklační účinnosti procesů recyklace skupin odpadních baterií a akumulátorů dle tabulky 7.	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu.
30.	Dosahovat vysoké míry využití při zpracování vozidel s ukončenou životností.	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu.
31.	Dosáhnout míry opětovného použití, recyklace a využití při zpracování vybraných vozidel s ukončenou životností dle tabulky 8 (od roku 2020 a dále).	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu. Předcházet odkládání vozidel s ukončenou životností mimo místa k tomu určená (zařízení), a to zejména v rámci osvěty a vzdělávání.
32.	Zvýšit úroveň zpětného odběru odpadních pneumatik.	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu.
33.	Dosáhnout požadované úrovně zpětného odběru pneumatik viz 9.	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu. Předcházet odkládání pneumatik mimo místa k tomu určená, a to zejména v rámci osvěty a vzdělávání.
34.	Dosahovat vysoké míry využití při zpracování odpadních pneumatik.	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu.
35.	Dosáhnout míry využití odpadních pneumatik dle tabulky 10 (od roku 2020 dále).	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu.
36.	Dosáhnout míry recyklace a přípravy k opětovnému použití odpadních pneumatik dle tabulky 11	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu. Nepreferovat opětovné využití na úkor vzniku dalších obtížně řešitelných odpadů a dalších negativních faktorů majících vliv na ŽP a veřejné zdraví.
37.	Využívat kaly z čistíren komunálních odpadních vod materiálově se zaměřením zejména na využití fosforu, aplikovat vysoce kvalitní kaly do půdy a využívat kaly energeticky.	Nepreferovat využití na úkor vzniku dalších obtížně řešitelných odpadů a dalších negativních faktorů majících vliv na ŽP a veřejné zdraví. Výsledné produkty musí splňovat kritéria, která svými parametry zabrání kontaminaci životního prostředí a nebudou příčinou expozice člověka toxickým látkám. Při aplikaci respektovat požadavky stanovené platnou legislativou.
38.	Snižovat množství rizikových látek v kalech z čistíren komunálních odpadních vod.	V rámci osvěty a vzdělávání informovat veřejnost o neznečišťování odpadních vod látkami, které nelze v rámci

Závazná část

		zpracování na ČOV odstranit. Nevhodné látky předat jako odpad, popř. jako nebezpečných odpad v rámci obecního systému nakládání s komunálními odpady, nebo odpady předat do zařízení, které je k převzetí určeno. V technologických výrobcích dbát na provozování technologie v souladu BAT.
39.	Zvyšovat materiálové a energetické využití odpadních olejů.	Kontrolovat, zda jde o dosažení stanovených parametrů nebo jen administrativní úpravu.
40.	Minimalizovat negativní účinky při nakládání s odpady ze zdravotnické a veterinární péče na lidské zdraví a životní prostředí.	Dodržovat správné technologické postupy s cílem ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.
41.	Předat veškerá zařízení a odpady s obsahem polychlorovaných bifenylů do konce roku 2025 do zařízení, a odpady s obsahem polychlorovaných bifenylů do této doby dekontaminovat.	Dodržovat správné technologické postupy s cílem ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.
42.	Odstranit odpady s obsahem polychlorovaných bifenylů v držení oprávněných osob k nakládání s odpady do konce roku 2028.	Dodržovat správné technologické postupy s cílem ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.
43.	Zvýšit povědomí o perzistentních organických znečišťujících látkách a jejich účincích na lidské zdraví a životní prostředí.	Akcentovat význam realizace vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti odpadového hospodářství.
44.	Omezit vstup perzistentních organických znečišťujících látek z odpadů s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1021 ze dne 20. června 2019 o perzistentních organických znečišťujících látkách (přepřacované znění), v platném znění.	Akcentovat význam realizace vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti odpadového hospodářství.
45.	Minimalizovat možné negativní účinky při nakládání s odpady s obsahem azbestu na lidské zdraví a životní prostředí.	Kontrolovat nakládání s odpady s azbestem a tím snížit riziko expozice obyvatel azbestem.
46.	Snižovat množství biologicky rozložitelných odpadů z kuchyní a stravoven a vedlejších produktů živočišného původu ve směsném komunálním odpadu, které jsou původem z domácností, z veřejných stravovacích zařízení (restaurace, občerstvení) a centrálních kuchyní (nemocnice, školy a další obdobná zařízení).	Akcentovat význam realizace vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti odpadového hospodářství.
47.	Správně nakládat s biologickými odpadem z kuchyní a stravoven a vedlejšími produkty živočišného původu, a tak snižovat negativní účinky spojené s nakládáním s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.	Akcentovat význam realizace vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti odpadového hospodářství.
48.	Zpracovávat kovové odpady a výrobky s ukončenou životností na materiály za účelem náhrady primárních surovin.	Akcentovat význam realizace vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti odpadového hospodářství.
49.	Vytvořit a koordinovat komplexní, přiměřenou a efektivní síť zařízení pro nakládání s odpady na území Jihomoravského kraje.	Preferovaná zařízení musí splňovat podmínky BAT technologií.

Závazná část

		Při aplikaci cíle respektovat požadavky stanovené pro ZCHÚ. Při realizaci konkrétních zařízení respektovat a dodržovat všechna opatření pro předcházení, snížení či kompenzaci potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví tak, jak to vyplývá z konkrétní přípravy konkrétních projektů a aktivit (například podmínky vyplývající z řízení v rámci posuzování vlivů záměru na životní prostředí nebo z řízení podle stavebního zákona).
50.	Neohrožovat v důsledku přeshraničního pohybu odpadů lidské zdraví a životní prostředí a plnění povinností nebo závazných cílů ČR vyplývajících z evropských právních předpisů.	Bez opatření.
51.	Omezit odkládání odpadů mimo místa k tomu určená.	Využít prvků veřejné správy územních celků (vyhlášky obcí apod.).
52.	Zajistit správné nakládání s odpady odloženými mimo místa k tomu určená a s odpady jejichž vlastník není znám nebo zanikl.	Využít prvků veřejné správy územních celků (vyhlášky obcí apod.).
53.	Dosáhnout do roku 2026 v porovnání s rokem 2022 snížení spotřeby vybraných plastových výrobků na jedno použití. Snížení spotřeby plastových nápojových kelímků a nádob na potraviny na jedno použití (kg/obyv./rok) viz tabulka 12.	Akcentovat význam realizace vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti odpadového hospodářství.
54.	Neuvádět na trh výrobky z oxo-rozložitelných plastů a vybrané plastové výrobky na jedno použití.	Akcentovat význam realizace vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti odpadového hospodářství.
55.	Správně označovat vybrané plastové výrobky na jedno použití na jejich obalech nebo samotných výrobcích.	Důsledná kontrola výrobců dle kompetencí orgánů dané platnou legislativou.
56.	Zavést systémy rozšířené odpovědnosti výrobce pro vybrané plastové výrobky na jedno použití.	Bez opatření.
57.	Zajistit osvětu a informovanost spotřebitelů a podnikání odpovědného spotřebitelského chování za účelem snížení množství odhozených odpadů z plastových výrobků na jedno použití.	Akcentovat význam realizace vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti odpadového hospodářství.
58.	Maximálně předcházet vzniku odpadů, snižovat produkci odpadů a spotřebu primárních zdrojů.	Akcentovat význam realizace vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti odpadového hospodářství.
59.	Zajišťovat komplexní informační podporu o problematice předcházení vzniku odpadů.	Akcentovat význam realizace vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti odpadového hospodářství.
60.	Podporovat modely trvale udržitelné výroby a spotřeby, zaměřit se na výrobky obsahující kritické suroviny (Evropská komise považuje za kritické takové suroviny, které mají zásadní hospodářský význam, ale není možné je spolehlivě těžit v rámci Evropské unie, a proto musí být z velké části do ní dováženy).	Bez opatření.
61.	Vytvořit podmínky pro snižování surovinových a energetických zdrojů ve výrobních odvětvích a podporovat využívání	Bez opatření.

Závazná část

	„druhotných surovin“ v souvislosti s dalšími strategickými dokumenty (zejména Politika druhotných surovin ČR apod.)	
62.	Podporovat všemi dostupnými prostředky zavádění nízkoodpadových a bezodpadových a inovativních technologií šetřící vstupní suroviny a materiály.	Bez opatření.
63.	Aktivně využívat dobrovolné nástroje.	Bez opatření.
64.	Snižovat produkci potravinových odpadů.	Akcentovat význam realizace vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti odpadového hospodářství.
65.	Stabilizovat a následně snižovat produkci složek komunálního odpadu, které nejsou vhodné pro přípravu k opětovnému použití nebo recyklaci.	Kontrolovat dodržování hierarchie nakládání s odpady.
66.	Stabilizovat produkci nebezpečných odpadů, stavebních a demoličních odpadů a snižovat obsah nebezpečných látek v materiálech a výrobcích, aniž by byly dotčeny harmonizované právní požadavky týkající se těchto materiálů a výrobků.	Kontrolovat dodržování hierarchie nakládání s odpady. Plně vymáhat realizaci technologií s BAT.
57.	Podporovat činnost charitativních středisek a organizací, servisních a opravárenských služeb za účelem prodloužení životnosti a opětovného používání výrobků a materiálů, zejména elektrozařízení, textilu, nábytku a stavebních materiálů.	Akcentovat význam realizace vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti odpadového hospodářství.
68.	Stabilizovat produkci odpadů výrobků s ukončenou životností a zvýšit prosazování problematiky předcházení vzniku odpadů v aktivitách a činnostech kolektivních systémů a systémů zpětně odebíraných výrobků.	Akcentovat význam realizace vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti odpadového hospodářství.
69.	Podporovat aktivní úlohu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti podpory předcházení vzniku odpadů.	Bez opatření.
70.	Identifikovat výrobky, jež jsou hlavními zdroji znečištění odpady v životním prostředí, přijmout vhodná opatření k předcházení a snižování znečištění životního prostředí odpady z těchto výrobků a tím přispět k cíli udržitelného rozvoje Organizace spojených národů usilujícího o prevenci a významné snížení všech typů znečištění.	Identifikovat v „povolovacích“ řízeních, kde lze stanovovat případné podmínky pro dané technologické procesy ve vztahu k jednotlivým výstupům.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Cíl pro úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu.....	8
Tabulka 2: Cíle pro recyklaci a využití obalových odpadů do 31.12.2020	19
Tabulka 3: Cíle pro recyklaci a využití obalových odpadů do 1. 1. 2035	20
Tabulka 4: Cíle pro zpětný odběr odpadních elektrozařízení (%).....	21
Tabulka 5: Cíle pro přípravu k opětovnému použití, recyklaci a využití odpadních elektrozařízení	21
Tabulka 6: Cíl pro zpětný odběr odpadních přenosných baterií a akumulátorů (v %).....	23
Tabulka 7: Cíl pro recyklační účinnost recyklačních procesů odpadních baterií nebo akumulátorů (%)	23
Tabulka 8: Cíle pro využití, recyklaci a opětovné použití frakcí vozidel (v %).....	25
Tabulka 9: Cíl pro úroveň zpětného odběru odpadních pneumatik uvedených na trh v ČR (v %)	26
Tabulka 10: Cíl pro využití odpadních pneumatik (v %)	26
Tabulka 11: Cíle pro recyklaci a přípravu k opětovnému použití odpadních pneumatik (%).....	26
Tabulka 12: Cíl pro snížení spotřeby plastových nápojových kelímků a nádob na potraviny na jedno použití (kg/obyv./rok).....	41
Tabulka 13: Přehled cílů POH JMK.....	48
Tabulka 14: Přehled krajských indikátorů k hodnocení stavu odpadového hospodářství.....	55
Tabulka 15: Přehled krajských indikátorů k hodnocení stavu odpadového hospodářství.....	56
Tabulka 16: Cíle a opatření k cílům POH JMK.....	58